

POROČILO
O DELU
2014

ŠENT
SLOVENSKO ZDRUŽENJE
ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

POROČILO
O DELU
2014

ŠENT
SLOVENSKO ZDRUŽENJE
ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

5	KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!
5	POS LANSTVO ZDRUŽENJA
5	ŠENT OVI PROGRAMI
7	PISMO PREDSEDNIKA
11	1. KJE NAS NAJDETE
15	2. ORGANIZACIJA ZDRUŽENJA
23	3. DOBRODOŠLI V NAŠ SVET
41	4. UTRINKI IZ NAŠIH ENOT
43	CDZS OSREDNJESLOVENS KA REGIJA
48	CDZS GORENJSKA REGIJA
53	CDZS SEVERNOPRIMORSKA REGIJA
60	CDSZ OBALNO-KRAŠKA REGIJA
64	CDZS SAVINJSKA REGIJA
65	CDZS DOLENJSKA REGIJA
68	CDZS KOROŠKO-ŠALEŠKA REGIJA
70	CDZS PODRAVS KA REGIJA
72	STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT
74	SOCIALNA VKLJUČENOST
75	DRUGE PRAVNE OSEBE
86	SVET UPORABNIKOV
88	FORUM SVOJCEV
91	5. PROJEKTNO DELO
103	6. STATISTIKA V LETU 2014
113	7. VIRI PRIDOB LJENIH SREDSTEV V LETU 2014

KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je neprofitna, nevladna organizacija, ki je namenjena posameznikom s težavami v duševnem zdravju in tistim, ki se znajdejo v trenutni duševni stiski, njihovim svojcem, strokovnjakom s tega področja ter vsem ostalim, ki jih zanima področje duševnega zdravja. Združenje je bilo ustanovljeno leta 1993.

Ima status humanitarne organizacije pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in status društva v javnem interesu na področju socialnega varstva.

POSŁANSTVO ZDRUŽENJA

Poslanstvo združenja je psihosocialna rehabilitacija oseb s težavami v duševnem zdravju z namenom izboljšanja njihovega socialnega položaja in krepite njihove moči pri skrbi zase, še zlasti pa ustvarjanja možnosti za njihovo čim bolj kakovostno in samostojno življenje.

Poslanstvo združenja se udejanja z izvajanjem in razvijanjem različnih programov na več kot 30 lokacijah po vsej Sloveniji, ki predstavljajo pomembno dopolnitev javne službe socialnega varstva.

ŠENTOVI PROGRAMI

Glavna naloga združenja je razvijanje in izvajanje programov psihosocialne rehabilitacije oseb s težavami v duševnem zdravju. Poglaviti cilji programov so kakovostno in samostojno življenje oseb s težavami v duševnem zdravju, zmanjševanje oziroma preprečevanje predsodkov in stigme do duševne bolezni ter poudarjanje pozitivnega duševnega zdravja in skrb za preventivo. Programe izvajajo strokovni delavci, laični sodelavci in prostovoljci.

- **PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE** (dnevni centri, stanovanjske skupine, nizkopražni programi za odvisnike od prepovedanih drog).

Dnevni centri (DC) nudijo pomoč pri strukturiranju dnevnih aktivnosti uporabnikov preko različnih skupin, delavnic, tečajev, individualnih informativnih in svetovalnih razgovorov, skupine za samopomoč, socialne mreže, taborov in izletov.

Nizkopražni programi (DC, terensko delo, zavetišče) za odvisnike od prepovedanih drog so namenjeni zmanjševanju škodljivih posledic uporabe drog in predvsem zmanjševanju socialnih in zdravstvenih tveganj, ki so jim izpostavljeni odvisniki prepovedanih drog.

Stanovanjske skupine (SS) omogočajo bivanje uporabnikov v stanovanjski skupini ali v lastnem stanovanju na podlagi individualnega načrta in ob strokovni podpori Šentovih zaposlenih.

- **PROGRAMI ZAPOSOLOVANJA IN DELOVNEGA USPOSOBLJANJA** (z različnimi programi aktivne politike zaposlovanja in socialne vključenosti nudimo pomoč pri zaposlovanju). Združenje je ustanovilo **ŠENTPRIMO** – zavod za svetovanje, usposabljanje in rehabilitacijo invalidov; **PREMIKE** – zavod za svetovanje, promocijo in razvoj dostopnega turizma, Ljubljana; zaposlitvene centre (ZC): **ŠENTPLAVŽ**, **ZAVOD Dlan**, **KARSO** zaposlitveni center, d. o. o., **Zaposlitveni center DOBROŠIN**, d. o. o., invalidsko podjetje **Dobrovita**, družba za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d. o. o., in socialno podjetje **SOTRA PLUS** trgovina z živili, d. o. o., so. p., ki ponujajo različne storitve ali zaposlitev osebam s težavami v duševnem zdravju.
- **PROGRAMI VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU** (Svet uporabnikov, Forum svojcev).
- **PROGRAM DESTIGMATIZACIJE IN PREVENTIVNO DELO** (izobraževanja, različni dogodki, delo z mediji, založništvo).
- **PROJEKTNO IN RAZISKOVALNO DELO** na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

PISMO PREDSEDNIKA

Leto 2014 je bilo za ŠENT resnično leto preizkušenj.

Situacija na področju delovanja nevladnih organizacij (NVO) se je močno zaostрила. Predvsem so se, v skladu z aktualno ekonomsko politiko v Sloveniji, drastično zmanjševala finančna sredstva. Tudi k nam je prišlo "varčevanje" in temu posledično bi naj sledilo tudi krčenje programov.

Pa se je ponovno izkazalo, da je ŠENT kompaktna, fleksibilna in predvsem strokovno močna organizacija. Zahvaljujoč navedenemu zaostrena situacija ni imela velikega vpliva na kvantiteto in kvaliteto naših storitev. Tako tega uporabniki skoraj niso čutili, so pa bili "varčevanja" deležni zaposleni pri svojih plačah.

Še en velik test smo imeli v minulem letu. V mesecu aprilu nas je zapustil naš Nace – izvršni direktor mag. Nace Kovač. Prevzel je novo dolžnost, funkcijo direktorja Direktorata za socialne zadeve na MDDSZ. Malo smo zatrepotali, nekateri so bili tudi šokirani, in se pogumno soočili z nastalo situacijo.

Zahvaljujoč vsem strokovnim sodelavkam in sodelavcem, še posebej pa Špeli – Špela Zgonc, takratna strokovna direktorica, ki je pogumno prevzela funkcijo v. d. izvršne direktorice, je ŠENT opravil tudi to preizkušnjo. Rezultati poslovanja za 2014 so namreč pozitivni in bistvenih pretresov, zapiranja DC in podobnega, ni bilo. Tudi DC Metlika smo, njegov obstoj je bil namreč močno vprašljiv zaradi odsotnosti finančnih sredstev ministrstva, s pomočjo lokalne skupnosti ohranili in deluje. Tudi ZC Dlan je posloval pozitivno, program SS je bil zelo aktiven in program socialne vključenosti se je razširil. Če naštejemo samo nekatere dejavnosti, pri tem pa ne pozabljam tudi na vse ostale, ki so prispevale k pozitivnim dosežkom.

Veliko dela je bilo opravljenega tudi v Svetu uporabnikov, tako pri organiziranju delovanja uporabnikov kot tudi na področju finančne pomoči uporabnikom, čeprav se tudi tu pozna finančna kriza.

Na žalost tako pozitivnega delovanja nismo imeli v Forumu svojcev Slovenije, kjer so skoraj popolnoma "potonili."

Če smo lahko zadovoljni z minulim letom, pa pogledjmo, kaj nas čaka v prihajajočem letu 2015.

Ne bo lahko, kajti politika "varčevanja" se v Sloveniji nadaljuje in s tem posledično prihaja do ponovnega krčenja finančnih sredstev, namenjenih področju socialnega varstva.

Ko smo zaskrbljeno zrlji v prihodnost, pa glej spodbudna in optimistična novica, na čelo ŠENT-a se vrača Nace, ki je od 1. januarja 2015 ponovno izvršni direktor.

Takoj za tem oziroma še nekaj prej pa nekaj grenkega, v večini centrov nismo uspeli na razpisu za javna dela. Seveda je bil šok, še posebej v DC, ki imajo veliko število uporabnikov.

Tako je v življenju, ko na eni strani dobiš, na drugi izgubiš, vedno je ravnovesje.

Je pa to, da nismo uspeli na tem razpisu, sporočilo, učenje in priložnost, da se poglobimo vase, poiščemo rešitve v okviru tega, kar imamo, se na novo organiziramo ter ponovno preverimo in dokažemo našo trdoživost, fleksibilnost in sposobnost, da ponudimo našim članom, uporabnikom in svojcem kvalitetno strokovno pomoč in podporo kot doslej.

Sam sem prepričan, da to s skupnimi močmi, sodelovanjem, strpnostjo in toleranco v medsebojnih odnosih zmoremo in prav gotovo nam bo tudi uspelo še naprej pisati uspešno zgodbo, imenovano ŠENT.

Še to, 2015. je na ŠENT-u tudi volilno leto, bodimo aktivni in potrudimo se ter izberimo za vodenje našega združenja tiste, ki jim zaupamo, da bodo zaupane naloge najbolje opravili ter obogatili, poglobili in popestrili naše sobivanje.

Ljubljana, 18. april 2015

*Edo P. Belak
Predsednik*

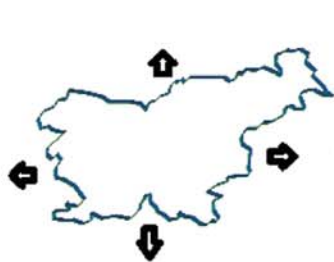

KJE
NAS
NAJDETE

1.

KJE NAS NAJDETE

1. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE R

2. PROGRAMI ZAPOSLOVANJA IN

3. PROGRAMI VAROVANJA PRAVI

ZDRAVJU in ZAGOVORNIŠTVO

4. PROGRAMI DESTIGMATIZACIJE

REHABILITACIJE (tudi **stanovanjske skupine**)

DELOVNEGA USPOSABLJANJA

OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM

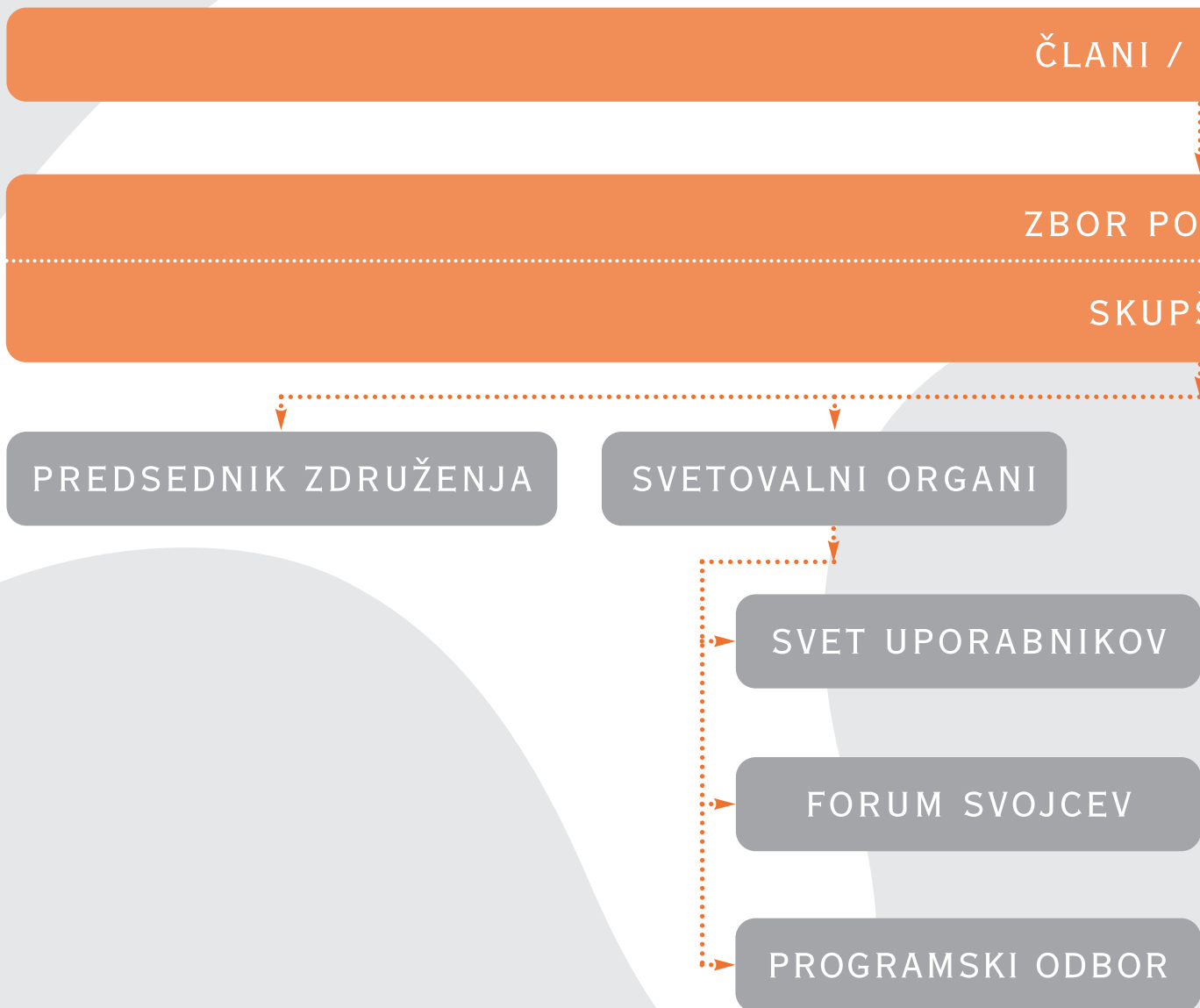
IN PREVENTIVNO DELO

ORGANIZACIJA
ZDRUŽENJA

2.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENJA

ČLANICE

DRUŽNIC

ŠČINA

ČASTNO RAZSODIŠČE

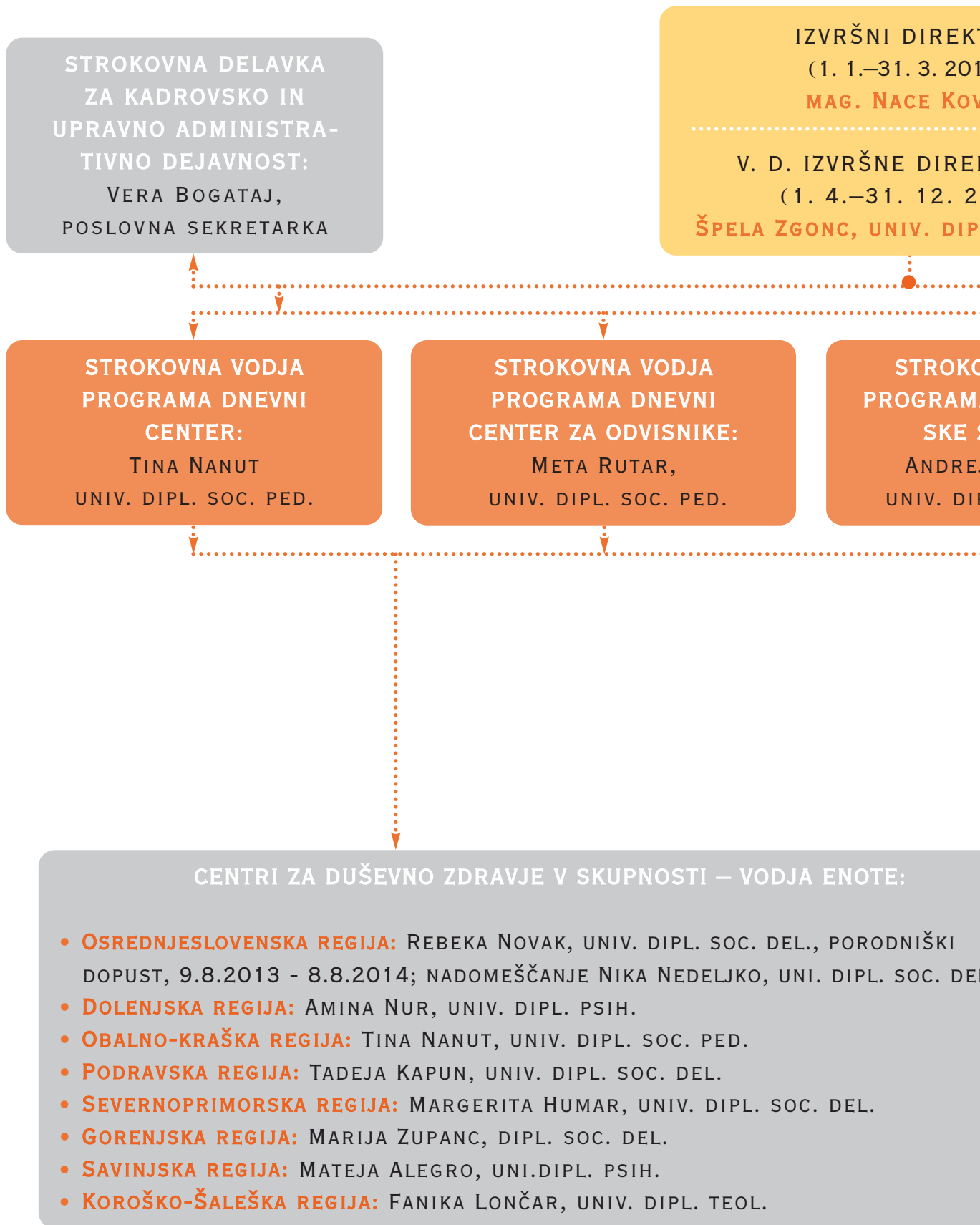
NADZORNI ODBOR

IZVRŠNI ODBOR

STROKOVNA SLUŽBA

ŠENTOVE PRAVNE OSEBE:

- **ŠENTPRIMA** – ZAVOD ZA SVETOVANJE, USPOSABLJANJE IN REHABILITACIJO INVALIDOV
- **DOBROVITA**, DRUŽBA ZA USPOSABLJANJE IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV, D. O. O.
- ZAPOSLOTVENI CENTER **DOBROŠIN**, D. O. O.
- **PREMIKI** – ZAVOD ZA SVETOVANJE, PROMOCIJO IN RAZVOJ DOSTOPNEGA TURIZMA LJUBLJANA
- ZAPOSLOTVENI CENTER ZAVOD **DLAN**, MARIBOR
- **KARSO** ZAPOSLOTVENI CENTER, D. O. O.
- ZAPOSLOTVENI CENTER **ŠENTPLAVŽ**
- **SOTRA PLUS** – TRGOVINA Z ŽIVILI, D. O. O., SO. P.

ORGANIZACIJA
ZDRUŽENJA

VODJA

(DNEVNI CENTER, STANOVANJSKE SKUPINE,
USPOSAVLJANJE, ODVISNOST OD PREPOVEDANIH DROG)

SVETOVNA

(DNEVNI CENTER, STANOVANJSKE SKUPINE,
USPOSAVLJANJE, ODVISNOST OD PREPOVEDANIH DROG)

SVETOVNA

(DNEVNI CENTER, STANOVANJSKE SKUPINE,
USPOSAVLJANJE, ODVISNOST OD PREPOVEDANIH DROG)

MENTOR:

(DNEVNI CENTER, STANOVANJSKE SKUPINE,
ODVISNOST OD PREPOVEDANIH DROG)

ENOTE:

KUPINE, ZAPOSLOVANJE IN DELOVNO
T OD PREPOVEDANIH DROG)

ALEC I:

KUPINE, ZAPOSLOVANJE IN DELOVNO
T OD PREPOVEDANIH DROG)

ALEC II:

KUPINE, ZAPOSLOVANJE IN DELOVNO
T OD PREPOVEDANIH DROG)

DELOVNI INŠTRUKTOR:

(ZAPOSLOVANJE IN DELOVNO
USPOSABLJANJE)

DOBRODOŠLI
V NAŠ
SVET

3.

DOBRODOŠLI V NAŠ SVET

DOBRODOŠLI
V NAŠ
SVET

**POSVET ZA VSE ENAKO DOSTOPNA ZDRAVA
HRANA KOT OSNOVNA ČLOVEKOVA PRAVICA,
10. 4. 2014**

Nova zakonodaja bo prinesla liberalnejši pristop in bo dovoljevala prodajo hrane tudi po preteku roka.

Prejemnica pomoči ob predstavitvi svoje izkušnje (foto: Barbara Dolničar)

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je v dvorani Državnega sveta RS izvedel posvet z naslovom **ZA VSE ENAKO DOSTOPNA ZDRAVA HRANA KOT OSNOVNA ČLOVEKOVA PRAVICA**. Dogodka se je udeležilo več kot 60 udeležencev.

V uvodu je predsednik Državnega sveta Mitja Bervar poudaril, da je hrane na svetu dovolj, da pa je pomanjkanje posledica neenakega dostopa. Ena od rešitev je v odpravi administrativnih in zakonskih preprek pri uporabi hrane, ki ji je potekel zakonsko določen rok uporabe oziroma imajo npr. estetsko napako na embalaži.

Glavna inšpektorica Inšpektorata za kmetijstvo in okolje mag. Saša Dragar Milanovič je predstavila novo uredbo EU, ki bo začela veljati decembra 2014 in med drugim prinaša bistveno spremembo pri roku uporabnosti. Dovoljevala bo prodajo hrane tudi po preteku roka. Živi-

la bodo namesto z "uporabno do" označena z "uporabno najmanj do". Predstavnica ministrstva za zdravje Mojca Gobec je opozorila na povezanost zdravja in hrane ter omenila pojav debelosti, zlasti pri otrocih in mladih, ki je bolj pogost pri socialno in ekonomsko ogroženih. Predstavljeni so bili tudi primeri dobrih praks v Sloveniji in Avstriji. Direktorica Socialne trgovine SOTRA Ivanka Poropat je poudarila, da pri ŠENT-u želijo s socialno trgovino izboljšati kupno moč socialno šibkejših. Želijo si predvsem še večjega sodelovanja s proizvajalci hrane oziroma podjetji/trgovci, kar bi prispevalo tudi k manjši količini zavržene hrane oziroma blaga, ki ima npr. estetsko napako. Poleg slovenske socialne trgovine je bila predstavljena tudi SOMA – avstrijska veriga socialnih trgovin. Predstavljeni so bili tudi projekt Viški hrane, ki ga izvajajo člani Lions klubov Slovenije, Urbani eko vrt iz Maribora ter razdeljevanje hrane socialno šibkim preko Karitasa in Rdečega križa.

Eden od bistvenih zaključkov posveta je bil, da bomo s spremenjeno zakonodajo lahko prispevali k zmanjšanju odvržene hrane. Hkrati pa je odgovornost vsakega od nas, da se tudi doma trudimo zavreči čim manj hrane in spremeniti odnos do hrane že pri najmlajših.

Barbara Dolničar

Predsednik Državnega sveta in uvodni govorniki (foto: Barbara Dolničar)

DAN ZA SPREMEMBE MAJ 2014

Gasilska z gasilci
(foto: Zvonka Klobučar)

DOBRODELNA PRIREDITEV ZA KOČEVSKÉ GASILCE

V okviru Dneva za spremembe, ki ga je Slovenska filantropija priredila že peto leto zapored, smo se odločili, da bomo tokrat združili moči za pomoč kočevskim gasilcem.

Vsi vemo, da je narava v začetku leta pokazala svojo moč povsod po Sloveniji in tudi izven naših meja, v drugih državah. Posledice žleda bodo dolgotrajne za naravo in tudi za ljudi. Brez gasilcev bi bilo to obdobje za nas vse še posebej težko. Kočevski gasilci vedno priskočijo na pomoč, pa naj gre za reševanje življenj ali za izvedbo projektov.

Na ŠENT-u smo se zato skupaj z lokalnimi društvi iz Kočevja – Turističnim društvom, Klubom mladih in Rdečim križem – odločili, da tokrat organiziramo prireditev, s katero bomo počastili njihovo nesebično delovanje. Zbirali smo prostovoljne prispevke za nakup zaščitne opreme naših gasilcev. Prireditev je potekala v Šeškovem domu v Kočevju dne 29. 5. 2014. Ranko Babič in Tina Gorenjak sta brezplačno nastopila s stand up komedijo *Moška copata*.

DC Kočevje, Tatjana Romih

MEDGENERACIJSKE DELAVNICE

V Dnevnom centru Šempeter pri Gorici v sklopu svojih rednih dejavnosti organiziramo različna srečanja, dogodke, izobraževanja in delavnice ter se tako povezujemo z lokalno skupnostjo.

Marca smo povabili starejše iz Centra za dnevne aktivnosti starejših Šempeter pri Gorici, kjer smo v dobrodelnem duhu izdelovali ribice. V zraku je bilo čutiti tisto skupno energijo, skupen zagon, voljo narediti nekaj dobrega, podariti ribice Medobčinskemu društvu prijateljev mladine za Goriško, tako da so bile ribice "hipoma" pripravljene za vseslovensko prostovoljsko akcijo 5. DAN ZA SPREMEMBE. Ves izkupiček od prodanih ribic je bil namenjen letovanju otrok iz socialno ogroženih družin.

13. maja pa so se nam pridružili osnovnošolci iz 3. A- in 3. B-razreda OŠ Ivana Roba, ki so v okviru kreativne delavnice izdelovali knjižna kazala. Otroci so z navdušenjem rezali, lepili, sestavljali in nastale so številne čudovite umetnine. Presenetili so nas s svojim pevskim nastopom, mi pa smo jih obdarili s pisanimi bomboni. Medgeneracijske delavnice so z osnovnošolci OŠ Ivana Roba potekale letos že tretjič. Namen medgeneracijskih kreativnih delavnic je destigmatizacija ter vzpostavitev toplega medčloveškega odnosa. Predsodki do oseb s težavami v duševnem zdravju so zelo različni, najtežje pa se jih znebijo starejši ljudje. Pri otrocih namreč takšni strahovi še niso izoblikovani, pa tudi mladi so sicer bolj odprti za premagovanje predsodkov. V okviru teh delavnic otroci pridobijo pristno izkušnjo, jo ozavestijo in prenašajo na svoje svoje in bližnje. Na ta način zmanjšujemo predsodke in stereotipe o osebah s težavami v duševnem zdravju ter pripomoremo k njihovi večji enakopravnosti v okolju.

Margerita Humar

Skupaj je lepše
(foto: Margerita Humar)

Otroški pozdrav (foto: Margerita Humar)

ŠENTGOR RADOVLJICA TUDI LETOS SODELOVAL NA 5. DNEVU ZA SPREMEMBE

ŠENTGOR Radovljica je v četrtek, 3. aprila 2014, v sklopu vseslovenske prostovoljske akcije pod okriljem Slovenske filantropije v Zavodu sv. Martina sodeloval na dogodku, imenovanem 5. dan za spremembe, ki je bil namenjen veselemu druženju s stanovalci doma in premagovanju osamljenosti.

Skorajda ni človeka, ki ne bi poznal občutka osamljenosti oziroma da se z njo ne bi srečal vsaj enkrat v življenju. Gre za skupnostno akcijo, ki naj bi pripomogla k lepšemu življenju določenega posameznika ali skupine v skupnosti. Izvedbi dogodka so se pridružili tudi prostovoljci Zavoda sv. Martina in Društva invalid Bohinj. Sodelovala je Občina Bohinj, župan Franc Kramar je publiki namenil nekaj svojih misli in želja. Ob zaključku akcije nas je nagovoril direktor Zavoda sv. Martina Jože Cerkovnik in nam podelil simbolično darilo, izdelano pod rokami stanovalcev doma, ter izročil pisno zahvalo za uspešno izpeljavo prireditve. Dogodek je s svojim nastopom popestril poseben gost, glasbenik Hajni Blagne. V akciji je s sponzorskimi sredstvi sodelovalo tudi lokalno podjetje Erlah, d. o. o. – Gostišče Erlah v Ukancu ter Papirnica in knjigarna Domina iz Radovljice.

Druženje s stanovalci doma
(foto: Janja Hodnik)

Marija Zupanc

Stanovalci doma so prisluhnili programu (foto: Janja Hodnik)

POSVET DESTIGMATIZACIJA ZAPOSLOVANJA RANLJIVIH SKUPIN, 12. 6. 2014

Predstavitev dobre prakse zaposlovanja v T-2, d. o. o.
(foto: Barbara Dolničar)

Omizje, predstavitev dobrih praks
(foto: Barbara Dolničar)

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je v sodelovanju z Državnim svetom organiziral posvet o zaposlovanju ranljivih skupin.

Na dogodku, ki je bil razdeljen na dva dela, smo predstavili primere dobrih praks na področju zaposlovanja ranljivih skupin, izpostavili vidik gospodarstva in ukrepe, ki jih imajo oziroma jih pripravljajo v bodoče na MDDSZ in ZRSZ. Predstavili smo tudi vlogo sindikatov pri zaposlovanju ranljivih skupin.

Pravica do zaposlitve je osnovna človekova pravica, torej pravica vseh, tudi ranljivih skupin, kot so osebe s težavami v duševnem zdravju, gibalno ovirani, slepi, gluhi, bivši odvisniki in zaporniki, migranti, mladi, Romi in drugi. Ker pa se ta pravica največkrat krši oziroma ni v popolnosti uresničena, so na posvetu najprej predstavili primere dobrih praks ter izkušnje tako delodajalcev kot zaposlenih. Posvet so zaključili z mislijo, da je primerov dobrih praks veliko, da pa je ključno, da gradimo in delamo na podpornih dejavnostih in službah, saj le-teh primanjkuje. So pa izrednega pomena, saj različne ranljive skupine potrebujejo različne podporne storitve.

Barbara Dolničar

"Vsi ljudje smo enaki
in vsi potrebujemo
družbo, zaposlitev, da
lahko uresničimo svoje
potenciale," Kemal
Posedi, zaposlen v
ZC Dobroštin.

DOBRODELNI TEK, 22. 6. 2014

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje in ŠD TEK je LEK sta 22. 6. 2014 v Rakovem Škocjanu organizirala že 3. dobrodelni tek za ŠENT, na katerem so za pomoč socialno najbolj ogroženim članom ŠENT-a zbrali 850 evrov. Pomoč bo namenjena za kritje stroškov ogrevanja, elektrike, bivanja ter nakupu hrane za socialno najbolj ogrožene člane ŠENT-a in njihove družine.

Teka se je udeležilo 38 tekačev, od katerih je najbolj vztrajen pretekel 35 kilometrov, otroci pa so se pomerili v ciciteku. Zdaj že tradicionalni dobrodelni tek za ŠENT je nastal na pobudo predsednika izvršnega odbora ŠENT-a, Igorja Pavla. Od leta 2013 tek skupaj organizirata ŠENT in ŠD TEK je LEK, tekači pa se spoprimejo z 10–50 kilometrov dolgo progo. Denar, ki ga zberejo s štartninami in namenskimi donacijami, namenijo v Program za socialno najbolj ogrožene člane ŠENT-a.

Dobrodelni tek za ŠENT je namenjen tako tekačem kot netekačem. Hvala vsem, ki ste letos tekli za pomoč našim socialno najbolj ogroženim članom, ter ekipi, ki je poskrbela za brezhibno izvedbo prireditve!

Andreja Štepec

Igor Pavel, predsednik izvršnega odbora ŠENT-a simbolično predaja zbrana sredstva v roke Andreje Štepec, predsednice komisije za pomoč socialno najbolj ogroženim članom ŠENT-a

(foto: Marjeta Hribar)

Za socialno najbolj ogrožene člane ŠENT-a so tekli tudi otroci (foto: Andreja Štepec)

PREDSTAVITEV KNJIGE SILVE BELAK *ENOST V RAZLIČNOSTI*, 10. 7. 2014

V DC ŠENTLENT Maribor je Silva Belak predstavila svojo knjigo *Enost v različnosti*.

Avtorica je dolgoletna prostovoljka na ŠENTLENT-u, kjer vodi pogovorno skupino. V knjigi popisuje svoje izkušnje v sobivanju s sinom Matjažem, ki se že več kot 30 let srečuje s težavami in problemi, ki jih povzročata duševna motnja. Knjiga je ena redkih izpovedi svojeke, ki na izjemno iskren in neposreden način opiše svoje doživljanje tega sobivanja, kar lahko veliko pripomore k zmanjševanju stigme, ki je žal še vedno prisotna v naši družbi.

Avtorica, ki je knjigo izdala v samozaložbi, v njej zapiše:

"Da je ta dnevnik nastal, sem v prvi vrsti hvaležna sinu Matjažu in soprogu Ediju, ki sta moja največja učitelja.

Hvala mojim staršem, da so mi dali, kar so znali.

Pot, ki jo ubiram z njima, ni lahka, je pa zanimiva. Sploh zadnjih deset let bi lahko rekla, da mi gre bolje, brez večjih bolečin v srcu, postajam samo opazovalec življenja, ne vpletam se več toliko kot nekoč.

Videti enost v različnosti nam to sobivanje in učenje, ki je večkrat v smislu 'neznosno' in 'zdaj pa res ne morem več', naredi bolj prijazno. Postajamo hvaležni za to, kar dobimo.

Vedno bolj smo razumevajoči, zadovoljni in srečni, da lahko dajemo.

Dajanje pa je ljubezen.

In to je to.

Dnevnik je plod mojih izkušenj in upam, da bo predvsem svojim ljudi s psihičnimi težavami v pomoč."

Silva Belak

mag. Edo P. Belak

ŠENT je zastopala vodja CDZS Podravske regije Tadeja Kapun, predstavitev pa je popestril Matjaž Belak, ki je na kitaro zaigral nekaj svojih avtorskih skladb (foto: arhiv Šent Lent)

ŠENT-OVA AKCIJA OB SVETOVNEM DNEVU DUŠEVNEGA ZDRAVJA "S PREDSDODKI V KOŠ!", OKTOBER 2014

Geslo svetovnega dneva duševnega zdravja 2014 je bilo *Živeti s shizofrenijo*. Po podatkih WHO je shizofrenija prisotna pri 24 milijonih ljudeh po celem svetu in se najpogosteje pojavi pri osebah v starosti od 15 do 35 let. Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja smo opozarjali na to, da lahko shizofrenija tako ali drugače prizadene vsakega izmed nas. Najprej osebe, ki so zbolele, njihove svojce, zdravstvene in socialne delavce, prijatelje, sodelavce, znance in celotno družbo. Zato je še toliko bolj pomembno ozaveščanje o shizofreniji in ostalih težavah v duševnem zdravju.

Na ŠENT-u smo organizirali akcijo *S predsodki v koš*, ki je potekala v vseh ŠENT-ovih enotah. Namen akcije je bilo razbijanje predsodkov z metanjem žoge v koš ter ustvarjanje bolj odprte in prijaznejše družbe za vse nas. Na vseh prizoriščih smo podeljevali tudi zelene pentlje v znak opozarjanja na pomembnost duševnega zdravja in preseganja predsodkov.

Utrinki iz naših enot:

ŠENTCELEIA

Na športnem igrišču Gimnazije Celje smo na dan duševnega zdravja simbolično metali "predsodke v koš" z dijaki in delavci šole. Udeleženci so prejeli letake z miti in dejstvi o duševnem zdravju ter zeleno pentljo. Naše aktivnosti smo predstavljali tudi na celjski tržnici, kjer smo delili promocijski material. Naši uporabniki so v tem času po središču mesta delili zelene pentlje in letake z miti in dejstvi o duševnih motnjah ter ozaveščali javnost o pomenu duševnega zdravja.

Dijaki Gimnazije Center Celje in Šentovci na košarkaškem igrišču
(foto: Renata Kralj)

DC Kočevje

V Kočevju smo na svetovni dan duševnega zdravja na Mestni ploščadi Kočevje postavili dve stojnici. Delili smo zelene pentlje v znak opozarjanja na pomembnost duševnega zdravja in preseganja predsodkov. Z istim namenom smo razdeljevali informativne letake z miti in dejstvi o shizofreniji in drugih duševnih motnjah. Poleg tega so mimoidoči metali žogo na koš in tako simbolično metali predsodke v koš.

Svetovni dan duševnega zdravja v Kočevju (foto: Samanta Jančič)

DC Kočevje se je ob svetovnem dnevu duševnega zdravja predstavljal tudi v Ribnici, kjer smo pred Mercatorjevim centrom imeli stojnico s promocijskim in informativnim materialom. O svetovnem dnevu duševnega zdravja je bilo veliko mimoidočih že seznanjenih, saj so za ta dan izvedeli preko medijev. Podprli so pomembnost duševnega zdravja, saj kot sami vemo, v današnjem času živimo pod vedno večjimi stresi.

Ribnica 10. 10. 2014 (foto: Jadranka Bjelajac)

DC Koper

V Kopru smo obeležili svetovni dan duševnega zdravja na Kidričevi ulici med 16. in 22. uro z akcijo **S predsodki v koš**, s katero smo mimoidoče spodbujali k sodelovanju. Poleg omenjene akcije smo se Šentmarovci predstavili tudi na stojnici s čudovitimi izdelki. Posebno pozornost so vzbudili izdelki iz recikliranega papirja in pohvalili so nas za izvirnost in spretnost. Hkrati smo po mestu podeljevali zelene pentlje, ki simbolizirajo duševno zdravje in skrb za preventivo.

Vsi meti na koš so bili uspešni. Znebili smo se ogromno predsodkov. (foto: Nada Čupkovič)

DC Nova Gorica

Člani DC Nova Gorica smo se odločili, da tokrat na nekoliko drugačen način obeležimo svetovni dan duševnega zdravja. Pripeli smo si zelene pentlje, na mizo položili dobrote iz svoje pečice, pristavili čaj in na široko odprli vrata. Gostom smo predstavili svoje aktivnosti ter na stojnici predstavili svoje izdelke. Za dobro počutje so poskrbeli naši uporabniki, ki so pekli palačinke in kostanj. Ob prijetnem druženju smo metali žogice z napisanimi predsodki v koš za smeti in tako simbolično podirali predsodke do duševnih motenj. Ob tej priložnosti smo izdali svoj prvi bilten *Šatulja*, kjer so objavljeni prispevki naših uporabnikov, ki so nastali v okviru literarne delavnice.

Zgoraj: Šef kuhinje peče kostanj (foto: Marko Rodica)

Spodaj: Pečemo palačinke (foto: Marko Rodica)

DC Radovljica

V športnem parku Radovljica smo simbolično metali "predsodke v koš". Predstavili smo namen akcije in temo svetovnega dne duševnega zdravja *Živeti s šizofrenijo*. Akcijo smo izpeljali v sodelovanju s Športno zvezo Radovljica, pridružil se nam je predsednik zveze in košarkaški trener Miran Cilenšek, bivši reprezentant Slovenije Luka Završnik, trenerji košarkarske šole ter predstavnica Občine Radovljice s področja družbenih dejavnosti Majda Dežman. V nadaljevanju so trenerji pokazali svoje "profesionalne" košarkarske spretnosti in veščine "metanja predsodkov v koš", ki so jih delili s prisotnimi. Udeleženci so si pripeli zeleno pentljo. Že dan prej smo osveščali širšo javnost o pomembnosti duševnega zdravja v lokalnih skupnostih zgornje Gorenjske, po srednjih šolah, občinah, na ulicah, zavodih itd.

Metanje predsodkov v koš v Radovljici (foto: Valerija Keršič)

DC Trbovlje

V četrtek, 16. 10. 2014, smo odprli vrata vsem obiskovalcem in obeležili svetovni dan duševnega zdravja. Bili smo počaščeni, ker so povabljeni in naključni obiskovalci s svojim obiskom pokazali pripravljenost za spremembe, saj smo metali pred-sodke v koš. Pripravili smo majhno pogostitev, predstavili program in obudili sodelovanje z nekaterimi akterji v lokalni skupnosti. Vsi smo z veseljem metali žogico v koš; vsakdo, ki je koš zadel, je prebral mit in dejstvo ter v dar dobil magnetek v obliki sončka, ki jih izdelujemo v programu socialne vključenosti.

Združili smo vso moč in bilo nam je lepo.

Šentovci in gosti v DC Trbovlje
(foto: Rebeka Novak)

DC Velenje

V Velenju smo svetovni dan duševnega zdravja obeležili z akcijo *S predsodki v koš*. Potekala je v sodelovanju z DC Moj Klub, ki deluje v okviru Mladinskega centra Velenje in je namenjen osebam s težavami v duševnem zdravju. Dogodek je potekal v prijetnem, sproščenem vzdušju, precej mimoidočih se je z zanimanjem udeležilo metanja na koš. Z deljenjem zelenih pentelj in letakov o naših programih smo želeli opozoriti predvsem na dejstvo, da lahko le skupaj ustvarjamo odprto in prijaznejšo družbo za vse.

Ob Svetovnem dnevu duševnega zdravja v Velenju (foto: Cristina Di Vico)

KONFERENCA 5. DNEVI SOCIALNE EKONOMIJE GZS, LJUBLJANA

22.–24. 10. 2014

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje in SKUP – skupnost privatnih zavodov – sta v partnerstvu z ENSIE (European Network of Social Integration Enterprises) in Zavodom RS za zaposlovanje 22.–24. oktobra organizirala že 5. dneve socialne ekonomije.

Na letošnji konferenci so priznani predavatelji iz ZDA, Evrope in Slovenije spregovorili o socialnem podjetništvu v luči ameriških izkušenj, zaposlovanju v socialnih podjetjih, crowdfundingu oziroma množičnem financiranju, zadružništvu, podpornem okolju, Strasbourgski deklaraciji, družbenem učinku socialne ekonomije, aktivnem državljanstvu in opolnomočenju ranljivih skupin ter ostalih pomembnih temah za obstoječe in bodoče socialne podjetnike oziroma vse državljanke.

Vodilna misel celotne konference je bila *Socialno podjetništvo – prvi korak do vse vključujoče družbe*. Vrednote vključujoče družbe kot strateški cilji in motivacijski dejavniki družbenega razvoja povezujejo ljudi v skupnost, ki s spoštovanjem različnosti zmora potencial raznolikosti izkoristiti tudi v smislu pretoka idej, znanja, napredka, družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja.

Udeleženci okrogle mize v okviru konference (foto: arhiv ŠENT)

UTRINKI IZ
NAŠIH
ENOT

4.

UTRINKI IZ NAŠIH ENOT

UTRINKI
IZ NAŠIH
ENOT

CDZS OSREDNJESLOVENSKA REGIJA ENOTA LJUBLJANA

SKUPINA ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE

Kako se imamo na ŠENT-u: mnenja uporabnikov, uporabnic, študentov in strokovnih delavcev

Vsak dan je nov dan in tudi na ŠENT-u je tako. Na ŠENT vsi radi prihajajo. Vendar vsakemu je kdaj težko in pride malo slabše volje. Takrat si uporabniki med seboj pomagajo. Tukaj pa smo tudi študenti, ki jim radi prisluhnemo, z njimi pogledamo film, kaj narišemo ... Trudimo se spremeniti njihov vsakdan, jim ga izboljšati.

Za ta članek smo se pogovarjali skupaj z uporabniki in strokovnima delavcema, ki so podelili svoja mnenja o ŠENT-u, o študentih ... Zame osebno je ŠENT skupnost, v kateri so med seboj vsi enaki in občutek, da so me uporabniki spustili zraven, je res enkraten. Zadovoljna sem, da so mi zaupali in da sem jim lahko pomagala. Izkušnja je bila zame nekaj posebnega. Štiri dni prakse mi je bilo zelo malo, zato sem se vrnila in z njimi preživela še nekaj dni. Pripravljena sem še naprej z njimi sodelovati kot prostovoljka. Vendar

Delavnico v družbi študentov
poživimo s slikanjem
(foto: Irena Jama)

če želiš, da se ti odprejo, moraš dati kar velik del sebe in svoje energije. Brez tega ni nič. Čisto enostavno – ne sme se ti muditi domov in rajši ostaneš še kakšno minutko, da lepo zaključiš dan. Tako kot je rekla študentka Kaja: "Premikali smo svoje meje, dobili nek ponoven stik z otrokom v sebi, ki smo ga potlačili zaradi družbe." Vendar osnova za to je, da se sprostiš, da jih sprejmeš. Kot je Kaja tudi nadaljevala: "Mojega mesta tukaj ne pogojuje strokovnost, ampak bolj to, da če imam ali bom jaz imela vas rada, boste vi mene imeli radi in me boste sprejeli med sebe. Zelo sem vesela, da sem imela možnost priti na ŠENT in se spoznati z uporabniki, se jim približati, spoznati njihov vsakdan in videti, kako živijo s svojo boleznijo."

Po mojem mnenju je zelo pomembno, da se vsak študent pred prihodom na ŠENT pripravi, si zamisli dan in naredi uporabnikom bolj zanimivega z najrazličnejšimi delavnicami. Pomembno je, da se študent vključi med uporabnike.

Tudi oba strokovna delavca sta povedala svoje mnenje in izpostavila, da sta zadnji dve skupini študentov pustili pečat, saj so se študenti zelo vključevali med uporabnike, kar je vsem pomembno. Mi, študenti, imamo možnost izboljšanja počutja vseh uporabnikov in uporabnic, tako kot je rekel Zoran: "Všeč mi je, ko pridejo študenti, saj prinesejo svež veter med nas in vsi smo veliko boljše volje." Zdi se mi pomembno, da pridemo pripravljene na ŠENT in da vzamemo delo, ki naj bi ga naredili na ŠENT-u, resno, saj lahko tako veliko spremenimo.

Živa Kralj, študentka zdravstvene nege

ENOTA ZAVETIŠČE ZA BREZDOMNE UŽIVALCE NEDOVOLJENIH DROG LJUBLJANA

DAN ODPRTIH VRAT V ZAVETIŠČU ZA BREZDOMNE UŽIVALCE NEDOVOLJENIH DROG, 10. 4. 2014

Zavetišče za brezdomne uživalce nedovoljenih drog se nahaja v centru Ljubljane. Uporabnikom brezplačno ponuja varen in kakovosten pristan od vsakodnevnega življenja na ulici. Zavetišče je odprto vse noči v letu, pozimi celo nekoliko dlje. Uporabniki imajo pred spancem možnost za osebno higieno, pripravo hrane, pranje oblek, vključitev v prostočasne aktivnosti ter v aktivnosti, namenjene učenju za življenje. Poleg tega dvakrat tedensko v dopoldanskem času poteka individualno načrtovanje in spremljanje razvoja oziroma doseganja zastavljenih ciljev. Od 8.00 do 9.00 se uporabniki pripravijo na dnevne dejavnosti in zapustijo zavetišče.

Uporabniki programa zavetišča so brezdomni uživalci nedovoljenih drog, ki se gibljejo na območju Mestne občine Ljubljana. Med uporabniki je bilo v letu 2014 5 žensk in 23 moških v starosti med 29 in 57 let. Vsi uporabniki imajo status nezaposlenega.

Ekipo zaposlenih v zavetišču sestavljata dva mentorja in ena strokovna delavka. V delu z uporabniki izstopajo številni razbremenilni pogovori, kjer se na sproščen način utrjuje njihov pogled na reševanje lastne stiske. Individualno in skupinsko delo z uporabniki je podkrepjeno z dodatnimi akcijami in inovacijami, ki jih občasno predlagajo sami. Ena takšnih samoiniciativ je bilo urejanje majhnega zelenjavnega vrta v starih in neuglednih koritih pred vhodom v zavetišče. Eden izmed uporabnikov je "čez noč" presenetil s popolno preureditvijo, tako da je korita prebarval, zasadil zelenjavo in okrasno cvetje. Po nekaj tednih smo izdelali fotografijo s prvim uradnim pridelkom zavetišča.

V aprilu 2014 smo v zavetišču pripravili dan odprtih vrat, ki je bil namenjen predstavitvi programa zavetišča vsem zainteresiranim na področju socialnega varstva. Dogodka so se udeležili predstavniki MDDSZ, MOL, CSD Ljubljana in predstavniki NVO. Dogodek smo organizirali v okviru svetovnega dneva zdravja. Zbranim gostom smo predstavili naše delovanje v obnovljenih prostorih zavetišča ter izmenjali mnenja o zasvojenosti in brezdomstvu.

Jurij Anžin

**Dan odprtih vrat v Zavetišču
za brezdomne uživalce
nedovoljenih drog**
(foto: Jurij Anžin)

ENOTA ŠENTKNAP TRBOVLJE

OBISK KONJENIŠKEGA DRUŠTVA TRBOVLJE

21. oktobra 2014 smo se odpravili na pohod v Retje. Cilj ni bil samo pohod, ampak jahanje konj v lasti Konjeniškega društva Trbovlje. Najprej smo konje lahko pobožali, da smo se spoznali, nato pa smo jih jahali. Ogledali smo si jih v konjušnici, jahali pa smo Lorda. Marsikdo od nas je prvič sedel na konju. Zahvaljujemo se članom Konjeniškega društva Trbovlje, ki so posebej za nas odprli vrata do teh plemenitih živali.

Vtisi udeležencev:

*Malo me je bilo strah, ko se je sedlo začelo gibati, potem pa sem se navadila in pogumno jahala naprej. Občutek varnosti sta mi dajala dva skrbnika, ki sta me spremljala ob tem čudovitem dogodku. **Mili***

*Najprej sem kolebala, a ker je bilo takšno vzdušje in smo se spodbujali, sem rekla, potem pa grem. Mili mi je kar podala čelado, Sanda pa je rekla, če greš ti, grem tudi jaz. Bilo je nepozabno doživetje, konja sem jahala prvič. **Špela***

*Bilo je zanimivo in hkrati tudi neprijetno, saj me je bilo zelo strah jahati konja. Kmalu bi padla z njega, a se je vse srečno končalo. Ponosna sem nase, da sem premagala strah. **Sanda***

*Super je bilo. Prvič sem jahal konja, ni me bilo strah in vesel sem, da sem imel priložnost iti na ta super izlet. Zahvaljujem se ŠENT-u za organizacijo izleta. **Vid***

Šentknapovci

Na slikah od leve proti desni zgoraj: Mili, Špela, Sanda
spodaj: Goran, Vid, Lenka
(foto: Petra Karba)

IZDELAVA ROŽ IZ KREP PAPIRJA

V okviru Tedna vseživljenjskega učenja smo v ŠENTKNAP-u Trbovlje v petek, 16. 5. 2014, organizirali delavnico o izdelavi rož iz krep papirja.

Veseli smo bili številne udeležbe, saj se je zbralo kar 14 udeleženk. Lotile smo se oblikovanja sezonskega poljskega šopka iz maka in plavice z dekoracijo pšeničnega klasa. Gospe so bile zelo motivirane za delo. Skoraj polovica se je v tej spretnosti preizkusila prvič, vendar so bili izdelani šopki prav lični. Prijetno vzdušje je dopolnil še sproščen klepet ob zaključku. Gospe so bile vsaka na svoj šopek prav ponosne in nekaj jih je izrazilo željo po ponovnem srečanju. Tako smo v še v dveh delavnicah "osvojile" tudi vrtnice, krose, cinije in nageljčke.

Marjeta Ocepek

Ustvarjalno (foto: Maša Gorjup)

CDZS GORENJSKA REGIJA ENOTA ŠENTGOR RADOVLJICA

IZLET V ŠKOCJANSKE JAME

29 članov ŠENTGOR-a Radovljica se je 24. septembra 2014 odpravilo na izlet na Kras, kjer smo si ogledali Škocjanske jame. V Škocjanu smo preživeli čudovit dan, za kar se najlepše zahvaljujemo vsem donatorjem, še posebej Parku Škocjanske jame, ki nam je omogočil brezplačno vodenje po jami.

V nadaljevanju smo izluščili delček utrinkov z izleta.

Marija Zupanc

Udeleženci izleta v Škocjanske jame (foto: Vinko Grgič)

V Škocjanskih jamah sem bila prvič in bila sem zelo navdušena nad lepotami in stvaritvami apnenčastih kapnikov, ki so ustvarili svojevrstne umetniške figure, s katerimi sem si pričarala čarobni svet, npr. gradove, škrate, zaljubljenca, orgle z zavesami itd. Všeč so mi bile velike jamske dvorane in sama pot skozi dolgo osvetljeno jamo, ki so jo z veliko truda ustvarili jamarji že pred 2. svetovno vojno. Največji vtis je name naredila reka Reka, ki si je utrla pot skozi sotesko jame.

Marta Žefran

Ponvice v jami (vir: Wikipedia)

Doživeli smo čudovit izlet s čudovitimi ljudmi in krasen jesenski dan v kraškem podzemnem in nadzemnem svetu. V Škocjanskih jamah smo videli prekrasne izdelke narave in zunaj v naravi muzej na prostem (stare kašče, poslopja, kjer so domačini opravljali kmečka dela, ki jih danes vidimo samo še kot nostalgijo za starimi dobrimi časi). Zahvaljujem se vodički, ki nas je vodila skozi jame, ter Mariji Zupanc in Saši Kokol za odlično opravljeno vodenje in organizacijo izleta ter vsem udeležencem za prijetno vzdušje.

Janez Bečan

ŠENTGOR Radovljica je za nas organiziral izlet v Škocjanske jame. Vtisi iz jame so enkratni, saj se narava tukaj pokaže v vsej svoji lepoti. Kapniki tisočerih oblik, ki včasih spominjajo na živali ali pa tudi na kaj drugega. Narava si je tukaj resnično dala duška, saj je ustvarila čudovit podzemni svet. Name je izjemen vtis naredila pot, po kateri smo hodili, saj je speljana po res vrtoglavih stenah. Prav resnično so se morali potruditi, da so izdelali to pot in da lahko gledamo ta podzemni biser. Tudi okolica jame je zanimiva, saj je polna kraških brezen. V muzejih smo si ogledali tudi zgodovino raziskovanja jame in zbirko starodavnih orodij za kmetovanje. Polni lepih vtisov smo se odpravili domov z željo, da bi še kdaj doživeli tako lep izlet.

Igor Razingar

ŠENTGOR RADOVLJICA JE OBISKALA LILIJANA KRIVEC SKRT, DR. MED.

Lilijana Krivec Skrt, dr. med., nas je obiskala z namenom, da se seznanimo s programom psihosocialne rehabilitacije, ki jo izvajamo v skupnostnih službah izven psihiatričnih ustanov, saj nekaj njenih pacientov prihaja v program DC in/ali so vključeni v zaposlitvene programe v ŠENTGOR-u v Radovljici.

Zdravnici Juliji Krivec Skrt smo predstavili naše delo in prostore ter program dnevnih aktivnosti, ki jih izvajamo v DC. Izročili smo ji tudi reklamno gradivo, zloženko ter urnik aktivnosti, da ga bo razdelila svojim pacientom s težavami v duševnem zdravju in jih seznanila z možnostjo vključitve v program psihosocialne rehabilitacije.

Poudarjen je bil pomen sodelovanja med mrežo služb s področja zdravstva, socialnega varstva, zaposlovanja in drugih, kar predstavlja pomemben del k uspešni psihosocialni rehabilitaciji posameznika.

Marija Zupanc

Lilijana Krivec Skrt med uporabniki v dnevnem centru
(foto: Saša Kokol)

Lilijana Krivec Skrt v zaposlitveni delavnici (foto: Saša Kokol)

ENOTA ŠENT'K KRANJ

OGLED BRDA PRI KRANJU

V petek, 7. 11. 2014, smo se zbrali ob 9. uri v Šent'ku Kranj in se nato z avtobusom odpeljali na Brdo.

Pot nas je vodila do hotela Brdo, kjer nas je z uvodnim govorom pričakal Marko Ogris. Razložil nam je, kako so živeli nekoč. Sprehodili smo se po parku in si ogledali hipodrom, gojene gozdove in ribnike, kjer ni primanjkovalo rac, gosi in labodov. Nekaj trenutkov smo namenili tudi božanju konj in koz. Sledil je ogled zadnje rezidence Josipa Broza Tita. Po osamosvojitvi Slovenije grad služi protokolarnim namenom vlade Republike Slovenije. Dvorec je opremljen s stilnim pohištvom, preprogami, knjigami, slikami in kipi. Kljub slabemu vremenu mi je izlet ostal v zelo lepem spominu.

Tina Bernik

Grad Brdo pri Kranju
(vir: Wikipedia)

Brdo pri Kranju (foto: Andreja Kopač)

ENOTA ŠENT ŠKOFJA LOKA

VSE NAJBOLJŠE

Največji dogodek v DC ŠENT Škofja Loka v letu 2014 je bilo praznovanje pete obletnice delovanja DC. Praznovanje je potekalo 10. oktobra 2014, ki je tudi svetovni dan duševnega zdravja. Tema letošnjega leta je *Življenje s shizofrenijo*.

Pripravljalna dela sta opravili naši mentorici Monika in Mojca, ostali pa smo pomagali po svojih najboljših močeh. Sam sem sodeloval pri oblikovanju in pisanju vabil. Vabila smo razposlali vsem tovrstnim sorodnim organizacijam, donatorjem in prijateljem našega DC.

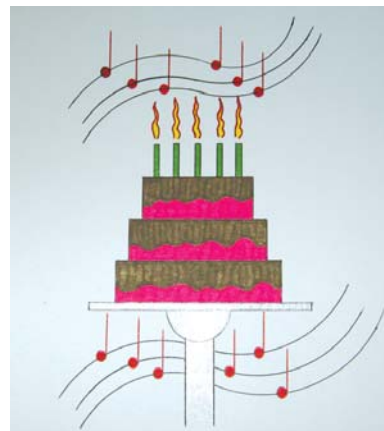
Prišel je težko pričakovani dan D. Ta veseli dan ali loški ŠENT praznuje peto obletnico delovanja.

Jutro se prebuja počasi, kot je počasen tok reke Sore, ki se vije skozi mesto. Zaenkrat kaže, da bo dan lep. Čudovito je, ko te zjutraj pozdravi sonce, ki pravkar vzhaja izza smrekovega gozda. Ta dan vse poti vodijo v DC Škofja Loka.

Na Mestnem trgu, pred vrati DC, smo postavili stojnico in košarkaški koš. Akcija je potekala od 9.30 do 10.30. Delili smo zelene pentlje v znak opozarjanja na pomembnost duševnega zdravja v naši sodobni družbi. Priprnite si zeleno pentljo in govorite o duševnem zdravju. ŠENT-ova akcija je potekala pod geslom *Vrzimo predsodke v koš*. Množično so in smo metali predsodke v koš. Za vsak zadeti koš je udeleženec prejel gumb za srečo z miti in dejstvi o duševni bolezni. Nekateri so metali na koš večkrat, da so uspeli zadeti. Vendar važno je sodelovati, na koncu pa smo bili zmagovalci tako ali tako mi vsi. Kjer je volja, je tudi pot. Vsem obiskovalcem naše stojnice in udeležencem smo ob naši peti obletnici postregli z domačim pecivom.

Praznovanje je popolnoma uspelo v vseh pogledih in že se veselimo naslednje okrogle obletnice našega centra.

Jože M.

Torta (foto: Jože M.)

10. 10. 2014 (foto: arhiv DC Škofja Loka)

CDZS SEVERNOPRIMORSKA REGIJA ENOTA NOVA GORICA

BRIŠKULJADA POVEZALA V ENO SKUPNOST

Kaj je to briškula, se verjetno sprašuje večina Slovencev. Vprašajte Primorce! Kdor ne zna briškule, ni Primorec. Briškula je obredna mediteranska igra, ki je temperamentna, hitra, polna raznih zvijač, zavajanj, skratka, zelo je podobna ljudem, Sredozemcem, ki to igro igrajo. Zato se tako širi po Sredozemlju.

Prav zato nas je briškula na decembrskem *Pravljičnem placu* tako prevzela, da smo rekli: naredimo zopet briškuljado! Tako smo dne 13. februarja 2014 v našem ŠENT-ovem DC za duševno zdravje v Šempetru pri Gorici organizirali turnir v igranju briškule. Tekmovalni duh udeležencev, prišli so iz DC za uporabnike prepovedanih drog iz Nove Gorice, DC Ajdovščina, iz C.S.M. (Centro di Salute Mentale) Gorizia, Centra za dnevne aktivnosti starejših iz Šempetra pri Gorici, in seveda, iz domačega DC Šempeter pri Gorici, ni pokvaril veseliga vzdušja. Prav nasprotno. Očitno so prišli vsi kvar-topirci dobro ogreti, natrenirani in polni pričakovanj. Med igro se je slišal smeh, vpitje, med dvojicami pa so po zraku švigale skrivne "mote", s katerimi so partnerju sporočali, kakšne karte ima kdo.

Letošnji program sta odlično povezovala študentka Tina Kodre in prostovoljec Valter Vuga. Svojo roko so nam podali tudi iz Hotela Lipa, saj so nam za to priložnost odstopili nekaj svojih miz. Vsi udeleženci so prejeli uporabne nagrade, najboljši pa tudi simbolične medalje. Igra nas je tako povezala v skupnem zagonu in zadihali smo kot ena skupnost. Z veseljem smo sprejeli izziv, ponudbo, Centra za dnevne aktivnosti starejših iz Šempetra pri Gorici. Ne damo se – že vadimo. A pomembno je sodelovati. Celo Iztok Mlakar v svoji pesmi pravi: "Življenje je navadna briškula."

*Margerita Humar in
Aleksandra Vončina*

Podelitev nagrad
(foto: Margerita Humar)

Napeto, a veselo vzdušje na
turnirju (foto: Margerita Humar)

IZLET Z LADJICO

Sončnega 18. julija 2014 smo se uporabniki in zaposleni iz DC Nova Gorica brezplačno popeljali na ogled slovenskih obmorskih mest s šolsko ladjo Slovenija Gimnazije, elektro in pomorske šole Piran.

Tovrstno sodelovanje med šolo in DC Nova Gorica se je začelo na pobudo Matjaža Bučinela, predsednika sveta KS Sveti Peter nad Piranom, ki smo ga Šentovci spoznali na 14. srečanju Šempetrov. Na sončen dan smo se tako polni pričakovanj odpravili v Portorož, kjer so nas z nasmehom na ustnicah toplo sprejeli. Doživeli smo širino Jadranskega morja. V družbi veselih ljudi smo se pozibavali na mirnem morju, se sončili in posladkali z zavitkom gospe Karmen. Najbolj pogumni so preizkusili skok s plovila. Skratka: uživali smo in pozabili na vsakdanje življenjske preizkušnje. Ves dan je bilo vzdušje prijetno in nepozabno, tudi na portoroški plaži, kjer smo se prepustili lenarjenju in kopanju. Ob tej priložnosti smo sklenili, da se ponovno vidimo in poglobimo sodelovanje. Zahvaljujemo se Gimnaziji, elektro in pomorski šoli Piran za nepozabno doživetje na šolski ladji Slovenija.

Aleksandra Vončina

Nepozaben izlet z ladjico (foto: arhiv DC Nova Gorica)

ENOTA AJDOVŠČINA

TEČEM, DA POMAGAM

V nedeljo, 25. maja 2014, smo se odpravili v Novo Gorico, kjer smo se v Športnem parku udeležili dobrodelne prireditve *Tečem, da pomagam*. Organizatorji prireditve so bili Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica, Mestna občina Nova Gorica ter Lions klubi Severne Primorske.

Prireditve je odprla vinska kraljica Špela Štokelj. Udeleženci so po atletski stezi tekli v znak dobrotelnosti traso dolgo 400 metrov. Najboljša udeleženska je bila ultramaratonka Sonja Leskovar iz Nove Gorice, ki je pretekla kar 52 krogov oziroma 21 km. Skupaj pa s(m)o vsi udeleženci pretekli dobrih 700 km. S prispevkom vseh tekačev se je v dobrodelne namene zbralo približno 750 evrov. Na prireditvi si lahko tekeli tudi z zvezanimi očmi v tandemu s spremljevalcem, kar sem preizkusila tudi sama. Poleg tega pa sem se preizkusila še v hoji z belo palico z zvezanimi očmi mimo ovir, ki so bile sestavljene iz gredi in stolov.

Na prireditvi smo predstavili svoje izdelke iz ajdovskega DC. Sicer pa se je na prireditvi predstavilo veliko drugih društev in organizacij, med drugim Društvo ledvičnih bolnikov Severne Primorske, Humanitarno društvo KID, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica, Društvo paraplegikov Severne Primorske, Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske, Zavod Ažmurk, Fitnes studio Kinetik in Zdravstveni dom Nova Gorica. Na stojnici Društva ledvičnih bolnikov Severne Primorske so opravljali meritve krvnega tlaka in krvnega sladkorja, Zdravstveni dom Nova Gorica pa je opravljal analizo telesa, v kateri si izvedel, kolikšna je tvoja telesna masa, količina vode v telesu, mišična masa, masa kosti ter koliko kalorij je priporočljivo zaužiti za ohranjanje telesne kondicije. Domov smo se vračali veseli in polni lepih občutkov. Komaj čakam naslednje leto, ko se bo prireditve ponovila.

Jožica Čebovin

Tečem, da pomagam
(foto: Edi Strosar)

ENOTA DNEVNI CENTER ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG

SRED'N(J)A LINIJA

Besedi sreda in sredina sta se združili v naslovu naše akcije Sred'n(j)a linija, ki je potekala skozi vse srede v novembru, mesecu preprečevanja zasvojenosti. Iz oporišča v DC za uporabnike prepovedanih drog smo v Novo Gorico izstrelili štiri dogodke.

Naša dejanja smo s stojnico pred Mestno občino Nova Gorica predstavili z izdelovanjem uporabnih predmetov skupaj z obiskovalci. Delili smo jim predstavitvene letake, na katerih je opisan projekt Rastemo z Gorico. Uporabniki so se predstavili z ustvarjalnimi deli, ki jim gredo odlično od rok. Velik poudarek dajemo reciklaži materialov. Ponovna uporaba (majčk, plastenk od mila ali pijač ...) za nove namene je navdušila vse mimoidoče.

Radost kuhanja nas povezuje je bil kulinarčni dogodek v središču Nove Gorice. Nabrali smo šopek kuharjev iz ŠENT-ovih vrst, ki so se spretno ujeli z mojstrom Matejem. Cvrčalo je in dišalo po krompirjevih cekinčkih, giricah, klobasasti pasji radosti in jabolkih v testu. Jota, dobrota, je hitro kopnela iz kotla. Z vrtenjem kuhalnice in s smukanjem okoli kotlov smo potrdili, da je imel mladinski center, s katerim smo sodelovali, že pri ideji pravo sliko o naših talentih. Od nas so se poslovili z izjavo: "Kuhanje z vami je zakon!"

Čajanka
(foto: Meta Rutar)

Kulinarčni dogodek v središču Nove Gorice (foto: Barbara Cernatič)

Migaj, migaj ..., naš bencin je endorfin. Migali smo na vse načine in uresničevali moto: "Razmigaj telo – razširi um". Z uporabniki, ki redno delajo vaje, smo predstavili mehko raztezanje, potem pa še nekaj bolj energičnih vaj za moč.

Čajanka na ŠENT-u je zadnjo novembrsko sredo v DC odprla vrata za goste, ki smo jih povabili na klepet, ustvarjanje, ples, čajčkanje in slaščičarsko sladkanje z nami. Naklepetali smo se s predstavniki raznih organizacij, našimi prostovoljci, novinarji in drugimi obiskovalci.

Akcija *Sred'n(j)a linija* je izvedla uspešen let čez cel november, preletela Novo Gorico in odmevala še širše naokrog, pri čemer so se dobro odrezali tudi mediji. Z Mladinskim centrom Nova Gorica smo se dopolnjevali v pripravah in izvedbi nekaterih dogodkov. Doživeli smo prijetne vrhunce pri dejavnostih, ki so v zadnjih mesecih najbolj prisotne v našem centru. Največja dragocenost je, da so njihovi zagreti pobudniki uporabniki sami.

Meta Rutar

Župan MONG na dogodku Radost kuhanja nas povezuje (foto: Barbara Cernatič)

ENOTA TERENSKO DELO Z UPORABNIKI PREPOVEDANIH DROG

SPOMLADANSKI ŠAHOVSKI TURNIR

V vsakem polletju se igralci in spremljevalci štirih društev, ki delujemo in si prizadevamo zmanjševati škodo zaradi posledic uporabe drog, zberemo in sproščeno družimo ob igranju šaha. Že tretje leto zapored nam uspeva, da se društva Zdrava pot iz Maribora, Stigma iz Ljubljane, Svit iz Kopra in ŠENT iz Nove Gorice zberemo skupaj in pomerimo, kdo bo tokrat najboljši. Izbrane šahiste in njihove spremljevalce smo tokrat, 7. maja 2014, gostili v Novi Gorici oziroma natančneje v Solkanu. Naklonjenost in podporo našemu delu so že drugo leto zapored pokazali upokojenci iz Solkana, ki so nam tudi tokrat za en dan odstopili v uporabo svoje prostore, ki so za namen našega druženja nadvse primerni. Šahovski boji so, kot je to običajno, potekali v resnem in napetem vzdušju, ki vedno traja zgolj do trenutka, ko se partija na šahovnici zaključi z zadnjo potezo, ki pomeni šah ali pa pat situacijo. Od tu naprej je turnir bolj ali manj namenjen pridobivanju koncentracije za nadaljnje dvoboje, kosilu in predvsem sproščnemu druženju. Slednje je za marsikaterega udeleženca v običajnem vsakdanu prej izjema kot pravilo.

Luka Mrak

Napeto vzdušje na šahovskem turnirju (foto: Luka Mrak)

IZLET NA TOLMINSKO

Cerkev Sv. Duha na Javorci
(foto: Luka Mrak)

Zadnjega septembrskega dne smo se člani organizacije ŠENT, uporabniki drog, skupaj s stanovalci SS Tolmin odpravili na izlet na Kolovrat in k cerkvi Svetega Duha na Javorci. Izlet smo načrtovali dalj časa, zato smo bili nadvse veseli spodbude in pomoči, ki sta nam jo ponudili Občina Tolmin in Fundacija Poti miru. V poznih jutranjih urah se nas je osem nadobudnih, zgodovine in kulture željnih Šentovcev na vrhu hriba Kolovrat srečala z vodičem, ki je zgolj zaradi nas prišel iz Kobarida, Fundacije Poti miru. Vsi skupaj smo se podali po poteh sistema vojnih jarkov tretje obrambne črte, ki so jih uporabljali italijanski vojaki med 1. svetovno vojno, danes pa služijo v namene muzeja na prostem. Potem smo se vsi skupaj odpravili še k cerkvi Svetega Duha na Javorci.

Luka Mrak

Ekipe na Kolovratu
(foto: Luka Mrak)

CDZS OBALNO-KRAŠKA REGIJA ENOTA ŠENTMAR KOPER

TURNIR PRIJATELJSTVA V BALINANJU

23. oktobra 2014 smo imeli že tradicionalni, peti turnir prijateljstva v balinanju v organizaciji Dnevnega delovno terapevtskega centra Barčica iz Kopra. Turnir se je odvijal v balinarski dvorani v Kopru. Udeležilo se ga je osem ekip, med katerimi je bila tudi naša.

Tekme so bile zelo napete. Vsako od njih smo budno spremljali ter navijali za svojo ekipo. V balinarski veščini so se pomerile ekipe Varstvenega delovnega centra (VDC) Koper, VDC Markovec, Barčica 1, Barčica 2, Vezi, Dutovlje in gostje iz Italije. Zasedli smo peto mesto in z uvrstitvijo smo zelo zadovoljni. Videli smo, da nam manjka še kar precej treninga, a važno je sodelovati, ne zmagati (s tem se tolažimo). Turnir je bil zelo dobro organiziran, vsi tekmovalci pa so na koncu turnirja dobili medalje in kosilo. Obljubljamo, da bomo drugo leto še boljši!!!

Šentmarovci

Ponosni smo na svoje tekmovalce!
(foto: Nada Čupković)

Brez glasnega navijanja ne bi bilo pravega vzdušja
(foto: Nada Čupković)

Osem ekip, ki so se pomerile v balinarski veščini, z medaljami in v dobrem razpoloženju!
(foto: Nada Čupković)

PROJEKT VIŠKI HRANE

Vir: <http://www.lions-d129.si/>

Z aprilom 2014 smo se na ŠENTMAR-u Koper vključili v projekt VIŠKI HRANE, ki poteka pod okriljem Obalnih Lions klubov.

Lions klub Celje Mozaik in Lions klub Zarja Maribor sta lani začela s to akcijo, ki je požela velik uspeh in se sedaj razširila, med drugim tudi na Obalo. Naloga vključenih v akcijo je, da gredo ob 21. uri do donatorja, v našem primeru je to hipermarket Mercator, in prevzamejo višek hrane. Višek hrane je tista količina hrane, ki jo morajo trgovci ob izteku dneva zaradi izteka roka uporabe odstraniti s polic. Hrano dostavijo Rdečemu križu, ki ima nalogo, da jo takoj naslednji dan razdeli odjemalcem. Torek je dan, za katerega smo se dogovorili, da prevzamemo hrano od njih, jo pripeljemo k nam in razdelimo naprej našim uporabnikom, ki jo odnesejo domov in čim prej porabijo. Hrano v roku ene ure v celoti razdelimo, naši uporabniki so zadovoljni in podpirajo to akcijo. Upamo, da se bo akcija razširila po celi Sloveniji.

Branka Aleksić

ENOTA POSTOJNA

PARADA UČENJA

V petek, 16. maja 2014, smo se udeležili prireditve, ki se je dogajala v čudovitem, novo-urejenem mestnem parku v Postojni v sklopu *Tedna vseživljenjskega učenja 2014*.

Koordinatorja prireditve sta bila Zavod Znanje in Ljudska univerza Postojna. Prireditev je združila preko 30 izobraževalnih, ustvarjalnih, promocijskih, informativno-svetovalnih, kulturnih in družabnih doživetij za vse generacije. Skozi pestro dogajanje na odru in na stojnicah znanja so se obiskovalci seznanjali z možnostmi in priložnostmi vseživljenjskega izobraževanja. Enota postojnskega ŠENT-a je svoje delovanje in aktivnosti predstavila s stojnico ročno izdelanih izdelkov ter z delavnico mozaika. Naši delavnici se je pridružilo mnogo mladih ljubiteljev izdelovanja mozaika. Prijetne in ustvarjalno zagrete družbe smo bili zelo veseli.

Mojca Tršar

Parada učenja v Postojni (foto: Mojca Tršar)

PUST HRUST V POSTOJNI

Raznobarvni in založeni z dobro voljo smo obiskali SS Vezi in VDC v Postojni, gostili smo postojnski Socialno varstveni zavod (SVZ) Dutovlje in ajdovske Šentovce – bili pogoščeni, gostili ter se veselili.

Hvala našima kuharicama Ljubi in Jadranki za čudovite beneške fritole, nobena ni ostala. Hvala postojnskemu SVZ za prelepo darilo in Ajdovcem za slastne krofe. Hvala vam in hvala nam. Še enkrat hvala pa tudi osebju Avia puba v Rakitniku za prijetno vzdušje in okusno pogostitev!

Mojca Tršar

Pustovanje (foto: Mojca Tršar)

Pustne šeme (foto: Mojca Tršar)

CDZS SAVINJSKA REGIJA ENOTA CELJE

KOSTANJEV PIKNIK

V petek, 3. oktobra 2014, smo člani ŠENTCELEIA Celje imeli kostanjev piknik.

Z avtomobili smo se odpeljali v Lokrovec pri Celju, kjer sta nas sprejela Beba in Ernest. Vse je bilo lepo pripravljeno. Beba je spekla pecivo, Ernest pa je že kuril ogenj. Pridružili so se nam Alenkin oče, Edi in Matej, ki so se lotili peke kostanja, Alenka in jaz pa sva razdelili pecivo ter brezalkoholno pijačo po mizah. Jaz sem skuhala še kavo. Ob prijetnem vzdušju in lepem vremenu smo se sladkali s pecivom, jedli pečen kostanj in prijetno kramljali. Čas je kar prehitro minil in odpeljali smo se nazaj v DC. Počasi smo se poslovili in odšli domov z mislijo, da se piknik ponovi, če ne prej, pa čez eno leto, ko bo kostanj zopet zrel za peko.

Ivica Trafela

Dobra volja med peko kostanja (foto: Renata Kralj)

CDZS DOLENJSKA REGIJA

ENOTA NOVO MESTO

Nekdanji in sedanji zaposleni v novomeški enoti ŠENT-a (foto: arhiv DC Novo mesto)

PRAZNOVANJE DESETE OBLETNICE ŠENTA NOVO MESTO

V petek, 10. oktobra 2014, smo že takoj zjutraj začeli s pripravami na praznovanje desete obletnice.

Na dvorišče smo odnesli mizo in zadostno število stolov za vse domače udeležence kot tudi goste. Strokovna delavka Nastja S. Tisovec nam je priskrbela manjši koš za košarko. Obesili smo ga zunaj in zraven postavili pano, na katerem so bili napisani predsodki, ki smo jih zapisali na delavnici tistega tedna. Z vsakim zadetim košem smo na tabli prečrtali enega izmed predsodkov. Potem je imela nagovor naša vodja enote Amina Nur in povedala, da je enoto Novo mesto obiskalo že preko 400 ljudi. Na veliki številki 10 smo prižgali svečke, nato je Primož na orglice zaigral *Vse najboljše*, mi pa smo ob tem zapeli. Obiskali so nas tudi bivši zaposleni v enoti. Praznovanja se je udeležila tudi novinarka Dolenjskega lista, ki je naredila nekaj fotografij. Nato je vodja enote Amina podelila priznanja našim dolgoletnim članom, pa tudi organizacijam, s katerimi že leta uspešno sodelujemo. Sledila je pogostitev z različnimi slaščicami, med katerimi je bil glavni sadni in klasični tiramisu, ki smo ju člani sami naredili na delavnici dan prej. Za žejo smo pili kavo in domač jabolčni sok. No, na koncu smo vse še pospravili nazaj v prostore.

Martin

Govor vodje centra Amine Nur
(foto: Nastja S. Tisovec)

ENOTA KOČEVJE

LIKOVNA DELAVNICA

Izdelki iz gline (foto: Klara Košir)

Likovno ustvarjanje z Milanom Vlašičem (foto: Adela Logar)

Likovno ustvarjanje oziroma ustvarjanje na splošno že od nekdaj velja za enega izmed ljubših hobijev ljudi, poleg tega pa je to tudi dober način izražanja naših občutkov. V vsakem od nas pa se skriva vsaj malo umetnika.

V DC Kočevje se izvaja dvakrat mesečno likovna delavnica pod vodstvom Milana Vlašiča, kjer se v sproščenem vzdušju dogovorimo o tem, kaj in na kakšen način bomo slikali, potem pa začnemo z ustvarjanjem. Uporabili smo že veliko tehnik, najbolj pa smo bili navdušeni nad delavnico, na kateri smo s pomočjo pleskarskih lopatic različnih velikosti ustvarili sliko.

Delavnica poteka vsak drugi četrtek in se začne ob 15.30 ter traja uro in pol. Poleg te delavnice imajo uporabniki vsakodnevno dostop do likovnega materiala za razvijanje posameznikovih umetniških žilic. Namen likovnih delavnic je dati možnost kontinuiranega likovnega razvoja in izobraževanja likovno motiviranim ter nadgraditi in dopolniti znanje.

Po mojem mnenju je likovna delavnica tudi lepa priložnost za kakovostno preživljanje prostega časa uporabnikov.

Adela Logar

ČISTILNA AKCIJA

V sredo, 2. aprila 2014, smo na ŠENT-u, v enoti Kočevje, organizirali čistilno akcijo v okviru projekta *Očistimo Slovenijo*.

Ob 9. uri smo se odpravili izpred centra in našo pot nadaljevali proti Marofu, zaključili pa v Podgorski ulici v Kočevju. Z veliko dobre volje smo že kar tradicionalno očistili zelene površine na relaciji, ki smo si jo zadali.

Po končani akciji smo prišli do zaključka, da je količina na novo odvržениh odpadkov mnogo manjša kot prejšnja leta, kar nas je navdalo z upanjem, da se je mogoče tudi ozaveščenost o skrbi za naše okolje skozi leta občutno okrepila in da ljudje vedno bolj stremimo k čisti prihodnosti. Naš trud je bil vsekakor poplačan.

Ujeti pri delu
(foto: Tanja Mestek)

Tanja Mestek

Očistimo Kočevje (foto: Tanja Mestek)

CDZS KOROŠKO-ŠALEŠKA REGIJA ENOTA DNEVNI CENTER ZA ZMANJŠEVANJE ŠKODE ZARADI DROG, VELENJE

Okrogla miza Vloga lokalne skupnosti pri nizkopražni obravnavi zasvojenosti (foto: Bojana Špegel)

OKROGLA MIZA VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI PRI NIZKOPRAŽNI OBRAVNAVI ZASVOJENOSTI

V sredo, 11. junija 2014, smo v prostorih Knjižnice Velenje izvedli okroglo mizo z naslovom *Vloga lokalne skupnosti pri nizkopražni obravnavi zasvojenosti*.

Z dogodkom smo želeli lokalno skupnost spodbuditi k bolj kakovostni ponudbi različnih oblik pomoči osebam, ki so se znašle v težavah zaradi uživanja nedovoljenih drog, in k bolj učinkovitemu povezovanju ustanov in strokovnjakov na lokalnem nivoju, kar je nujen pogoj za uspešno delo na področju zmanjševanja škode. Glavni poudarek govorcev na okrogli mizi je bil, da je sodelovanje med institucijami nujno in da lahko le skupaj uspešneje rešujemo obravnavano problematiko.

Fanika Lončar

DAN ODPRTIH VRAT

V novembru, mesecu preprečevanja zasvojenosti, smo v DC za zmanjševanje škode zaradi drog Velenje odprli vrata osebam, ki imajo težave z različnimi oblikami zasvojenosti, svojcem in bližnjim osebam zasvojenih oseb, strokovnim in laičnim delavcem, ki se pri svojem delu srečujejo s problematiko zasvojenosti, ter vsem občanom Mestne občine Velenje in drugim zainteresiranim posameznikom in skupinam.

Nad obiskom, predvsem pa nad ustvarjalnostjo naših fantov, ki so v okviru kreativne delavnice izdelovali adventne venčke, smo bili prijetno presenečeni.

Fanika Lončar

Dan odprtih vrat
(foto: Fanika Lončar)

CDZS PODRAVSKA REGIJA ENOTA ŠENTLENT MARIBOR

DAN ZEMLJE

Šentovci smo se peš podali v mesto, natančneje na Glavni trg, kjer so imeli ob svetovnem dnevu Zemlje, 22. aprila 2014, postavljene stojnice z različnimi stvarmi.

Na eni izmed njih je bilo podjetje Snaga, ki je delilo japonke in denarnice iz recikliranih stvari, na drugi so imeli reklamne knjižice o pticah, ki prebivajo v Sloveniji, spet na tretji stojnici so izdelovali podstavke iz ženskih nogavic – najlonk. Postavljen je bil oder, od koder se je slišala živa glasba. Po tleh so raztegnili preprogo, kjer so otroci iz različnih šol izdelovali stvari iz lego kock. Otroci so se preizkusili v varni vožnji s kolesom, vendar brez spremstva, spredaj in zadaj, enega policista in redarja ni šlo, tako da je vožnja potekala v varnem okolju.

Celoten ogled stojnic in veselo vzdušje na samem prizorišču nam je bilo všeč, zato bi z veseljem podprli takšne prireditve tudi ob drugih praznikih.

Mateja Goltes

Igraj se z mano (foto: Tadej Markež)

IGRAJ SE Z MANO

V petek, 23. aprila 2014, smo v okviru mednarodnega festivala *Igraj se z mano* izvedli kreativno delavnico na Trgu svobode v Mariboru.

Festivala so se udeležili prostovoljci ter zaposleni iz vrtcev in šol v Mariboru. Meni je bilo zelo všeč in bil je lep sončen dan. Obiskovalci so na naši delavnici izdelovali nakit.

Zoran Golčman

DAN PROSTOVOLJSTVA

V sredo, 21. maja 2014, smo se člani ŠENTLENT-a Maribor udeležili prireditve ob dnevu prostovoljstva v mestu Maribor.

Imeli smo kreativno stojnico, na kateri so udeleženci lahko izdelovali svoj nakit. Ogledali smo si tudi druge stojnice in sodelovali na njih. DC ŠENTLENT Maribor in naše programe smo predstavili na odru, na radiu in televiziji.

Tadej Markež

Dan prostovoljstva (foto: Tadej Markež)

STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT

IZLET STANOVALCEV PROGRAMA MREŽA STANOVANJSKIH SKUPIN

Kljub "težkim" časom smo s skupnimi močmi lahko tudi letos organizirali izlet vseh stanovalcev programa Mreža stanovanjskih skupin.

Ujeli smo zadnji jesenski dan s poletnimi temperaturami, saj nas je sonce spremljalo skoraj vso pot in nas grelo kar z 20 stopinjami. Za končno postajo smo izbrali kraj Olimje, ogled čokoladnice, in obisk gostišča Jelenov greben. Izleta se nas je udeležilo 45 oseb. Polni lepih vtisov smo si zaželeli, da se ponovno srečamo naslednje leto.

Andreja Jordan

IZLET V ČOKOLADNICO OLIMJE

Ker se je začetek poti začel že zelo zgodaj zjutraj (ob 6.15 je avtobus odšel iz Tolmina proti Ljubljani), je bilo treba v ponedeljek že zgodaj k počitku. Na poti je avtobus pobral še ostale stanovalce SS – destinacija je bila Čokoladnica Olimje, ki je le nekaj kilometrov oddaljena od bolj znanih Term Olimia. Gospod v čokoladnici nam je na kratko opisal postopek izdelave od surovine do čokolade. Nadalje nam je povedal, katere izdelke prodajajo in kolikšen je odstotek kakava in sladkorja v čokoladi, da lahko na takšen način razlikujejo vrste čokolad.

Kasneje smo odšli na bližnji Jelenov greben, kjer nas je gostoljuben gostinec seznanil s temi prikupnimi živalmi. Bližnje srečanje je bilo fascinantno ob vsej tej številni "udomačeni jelenjadi". Čakalo nas je še obilno kosilo s sladico in kavo za "piko na i". Poslovali smo se v pozitivnem smislu in si voščili še kdaj na snidenje.

Popoldne nas je čakala še vrnitev v SS Tolmin – čudovit dan v Olimju nas je pustil polne vtisov.

Alleš Komic

Maja in Frano hranita Piko
(foto: Ana I. Valetič)

Skupinska slika
(foto: Vojko Klančar)

PSIČKA VIVA IN JAZ (ZAPISKI IZ DNEVNIKA FANI FORSTNERIČ)

Izhajam iz kmečke družine in vedno sem imela rada živali. Vedno je bila ena živalca "moja". Tudi kasneje, ko sem se odselila, sem imela v bloku kakšno živalco (papagaja, želve). Nikoli pa nisem imela kužka. Lansko leto je prišla preko javnih del v službo v našo stanovanjsko skupino simpatična Irena. Povedala nam je, da imajo doma dva kužka. Povedala nam je tudi, da je ena kužika Viva zelo družabna. Vprašala nas je, če bi jo lahko enkrat pripeljala s seboj. Vsi smo bili zelo navdušeni. Prvi sončni dan je iz avta skočila naša nova "terapevtka" Viva. Njen najljubši šport je lovljenje kakšne žogice ali kosa lesa. In seveda crkljanje. Upam si trditi, da je prav mene izbrala za najboljšo prijateljico. Je izredno lepo vzgojena in zna skoraj vse, le govoriti ne. Enkrat sem bila zelo depresivna in se zjutraj nikakor, nikakor nisem mogla spraviti iz postelje. A glej ga zlomka, naenkrat se pojavi ob moji postelji Viva. Prikupno maha z repom in me liže po obrazu. V trenutku sem pozabila na bolezen, vstala, se oblekla in takoj je "padla" prva tenis žogica. Ta dogodek se mi je vtisnil globoko v spomin in ga zanesljivo ne bom nikoli pozabila, čeprav je bilo v času njunih obiskov še polno prigrad in zgodbic.

Ljubljana, 14. 2. 2014

Fani Forstnerič z Ježice

Viva in Fani (foto: Irena Jama)

SELITEV

Iz SS Bonini smo se končno preselili v Koper.

Hiša, v kateri sedaj bivamo, je v bližini knjižnice, cerkev in trgovina pa sta oddaljeni ok. 100 metrov. V koprski SS je ista posadka kakor v Boninih.

Do DC ŠENTMAR Koper imamo dobrih 500 metrov. Tam lahko vrtim glasbo po mili volji, berem časopis in igram biljard.

V SS Koper smo sami fantje: Sandi, ki pripravlja dober jabolčni zavitek; Edo, ki skrbi za red in disciplino; Elvis, ki opravlja čistilna dela; Marko, jutranjik; in sam, ki sem zelo hvaležen mentorjem, da sem končno v mestu. Mentor Boris in strokovna delavka Nevica skrbita, da življenje v SS Koper poteka čim mirneje. Še en lep pozdrav iz SS Koper.

Robert Pišot – Fiš

SS Koper (foto: Boris Bilas)

SOCIALNA VKLJUČENOST

POHOD NA STARI GRAD

Skupinska na Starem gradu
(foto: Cvetka Ojsteršek)

12. marca 2014 smo se v ŠENT-u Celeia Celje odpravili na pohod na Stari grad v Celju.

Ob 9. uri zjutraj smo se zbrali pred dnevnim centrom uporabniki programa *Socialna vključenost*, pridružilo se nam je tudi nekaj obiskovalcev DC. Ob 9.15 smo štartali izpred ŠENT-a. Pot nas je vodila nekaj časa po mestu, potem pa po gozdu. Izbrali smo lažjo pot po cesti. Ko smo prispeli do gradu, smo imeli malico in kratek počitek. Sledil je ogled gradu in fotografiranje. Pogled z gradu je bil fenomenalen. Videlo se je celo Celje in daleč, daleč stran.

Kasneje je na vrsto prišla tudi kavica, ki nam je ob krasnem vremenu nadvse prijala. Odhod z gradu je bil ob 12. uri. Po prihodu nazaj v mesto je sledil odhod domov.

Pohod je dobro uspel; vsi smo bili zadovoljni, ponosni, da smo naredili nekaj dobrega in koristnega za svoje zdravje in boljše počutje. Sklenili smo, da bomo pohode večkrat ponovili.

Matej Tanšek

DRUGE PRAVNE OSEBE

ZAPOSLOTVENI CENTER ZAVOD DLAN, MARIBOR

V letu 2014 je Zavod Dlan zaposloval pet invalidov na zaščitenem delovnem mestu, mentorja in direktorico. Ukvarjali smo se predvsem s knjigoveško in tiskarsko dejavnostjo. Tako smo za osnovne in srednje šole na lokalnem območju ter mariborsko in ljubljansko univerzo prenovili veliko število knjig, izdelali arhivske mape, mape za podelitve diplom, darilne embalaže in škatle po naročilu. V preteklem letu smo začeli sodelovati tudi z novim tiskarskim podjetjem, in sicer tiskarstvom Garb. Za Občino Slovenske Konjice smo izdelali tudi knjige vtisov s pozlato po naročilu. V ljubljanskem okolišju smo uspeli pridobiti novega poslovnega partnerja, in sicer eno izmed večjih knjižnic na omenjenem območju – to je CTK. V Ljubljani smo uspeli svoje izdelke iz oddelka papirne galanterije ponuditi butičnim trgovinam v starem mestnem jedru, in sicer trgovinama 3 Muhe in Pallas natur.

Kot partner pri projektu Sotra smo pomagali pri organizaciji obletnice otvoritve trgovine Sotra, pri dostavi blaga, pri deljenju letakov oziroma obveščanju javnosti ter pri grafičnem oblikovanju gradiva za na splet.

V letu 2014 smo ohranili sodelovanje s podjetjem Bodočnost, d. o. o., za katerega pakiramo in kompletiramo kozmetične izdelke.

V preteklem letu smo delno investirali v prenovu poslovnih prostorov, ki so bili nujno potrebni nekaterih adaptacijskih del.

Silvija Janežič, direktorica

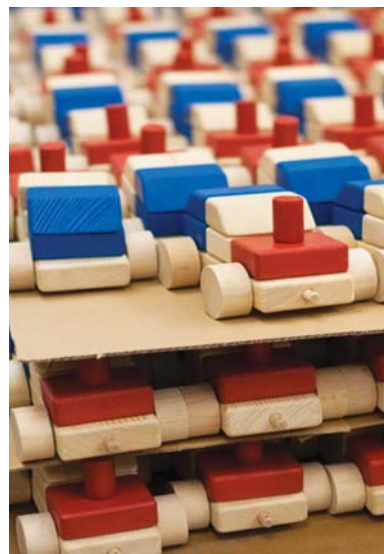

Zavod Dlan (foto: Silvija Janežič)

(foto: arhiv ZC Dlan)

ZAPOSLOTIVNI CENTER DOBROŠIN, D. O. O.

Sodelovanje ZC Dobrošin pri izdelavi otroških igrač (foto: arhiv družbe)

V ZC Dobrošin sestavljamo polizdelke iz vseh vrst materialov. Imamo bogate izkušnje z velikimi domačimi naročniki, za katere hitro in kvalitetno sestavimo izdelke, ki jih pri nas naročijo.

V letu 2014 se lahko pohvalimo, da smo sodelovali kot podizvajalec pri enkratnem poslu izdelave otroških igrač, ki jih je veliko slovensko podjetje razdelilo kot novoletno darilo otrokom svojih zaposlenih. Skupaj smo ustvarili ideje in nadalje izdelali naslednje igrače:

- darilna škatla s črkami abecede,
- sestavljanke (puzzle) Zemljevid Evrope,
- leseni avtomobilček,
- manjša šolska tabla za pisanje.

To je bila resnično dobra izkušnja, saj smo v projektu, ki je bil zelo uspešen, sodelovali še s tremi drugimi partnerji s področja socialne ekonomije: z invalidskim podjetjem Dobrovita, ZC Šentplavž in ZC Zavod Dlan. Ker si želimo še več takih projektov, smo v ta namen ustanovili razvojno projektno skupino, ki že snuje nove ideje za prihodnost.

ZC DOBROŠIN, d. o. o.
Polona Štefanič
direktorica

DOBROVITA, DRUŽBA ZA USPOSABLJANJE IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV, D. O. O.

Leto 2014 je bilo za Dobrovito izjemno pestro in delovno. Izmed vseh dogodkov, ki so se nam zgodili, bi izpostavili spodaj navedenega.

1. nagrada Social Firms Europe CEFEC za Socialno podjetje leta 2014!

Dobrovita se je udeležila letne konference Združenja socialnih podjetij Evrope CEFEC, ki je potekala med 28. in 31. majem 2014 v nekdanjih mejnih mestih Gorici in Novi Gorici pod naslovom 1914–2014 – od Evrope prve svetovne vojne do socialne Evrope. Kot soorganizator konference je sodeloval tudi naš ustanovitelj ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje.

Na konferenci so potekala številna predavanja, zasedanja in seminarji o socialnem podjetništvu. Sodelovali so številni predstavniki NVO, predstavniki EU, akademiki, raziskovalci socialne ekonomije, predstavniki socialnih podjetij in številni drugi. Na konferenci je aktivno sodeloval direktor Dobrovite Igor Pavel, ki je bil v letu 2014 tudi predsednik združenja Social Firms Europe (SFE), zadnji dan konference pa so se pridružili še naslednji sodelavci Dobrovite: Uroš Urbas, Klemen Grom, Peter Bohinc in Anja Puppis.

Dobrovita je kandidirala za nagrado SFE CEFEC za Socialno podjetje leta 2014. Ob tej priložnosti je Peter Bohinc predstavil podjetje Dobrovita in podal svojo osebno izkušnjo z zaposlitvijo v socialnem podjetju. Tehnično pomoč mu je nudila Anja Puppis. Za kanček dobre volje sta poskrbela Klemen Grom in Uroš Urbas, ki sta predstavila kratek skeč alteregov čistilke Fate in vrtnarja Lojzeta. Izjemno smo bili veseli osvojitve prve nagrade SFE CEFEC za Socialno podjetje leta 2014.

Ker je osvojeno priznanje nagrada vseh zaposlenih in drugače vključenih v Dobrovito, bi se ob tej priložnosti radi zahvalili v prvi vrsti vsem našim zaposlenim in celotni ekipi Dobrovite za kvalitetno in strokovno delo, našim strankam za zaupanje in pa, seveda, članom odbora SFE CEFEC za izbiro našega podjetja.

DOBROVITA, d. o. o.

Igor Pavel
direktor

Zgoraj in spodaj:
Utrinki s SFE CEFEC
konference
(foto: arhiv družbe)

KARSO, ZAPOSLOVNI CENTER, D. O. O., V LETU 2014

Karso, zaposlitveni center, d. o. o., je gospodarska družba s statusom zaposlitvenega centra in je eno od osmih socialnih podjetij, ki jih je ustanovil ŠENT.

Ustanovitev ZC Karso, zaposlitveni center, d. o. o., je težje zaposljivim, invalidnim osebam v Notranjsko-kraški regiji omogočila zaposlitev na zaščiteneh delovnih mestih, s čimer je bila ponujena možnost, da se invalidne osebe zaposlijo v delovnem okolju, ki je primerno njihovim sposobnostim. S širitvijo in odprtjem PE Slovenske Konjice v letu 2013 se je dejavnost razširila tudi v to regijo. S tem je uresničena temeljna človekova pravica do zaposlitve tudi osebam, ki jim ta možnost do sedaj ni bila omogočena. Socialno-ekonomska integracija invalidov na trg delovne sile je cilj, ki je postavljen z ustanovitvijo družbe.

V letu 2014 nas je bilo zaposlenih petnajst delavcev, od tega deset invalidov na zaščiteneh delovnih mestih v dveh enotah. Vsi delavci smo zaposleni za nedoločen čas.

Poslanstvo podjetja je večplastno in v prizadevanjih po kakovostnem in odgovornem delu smo zaposlili tudi dva mlada strokovna sodelavca. Sodelovanje med zaposlenimi in razumevanje različnosti vsakega posameznika ustvarja pozitivno klimo in veliko pripomore k dobremu delovanju celotnega podjetja.

Poleg šestih novih zaposlitev nam je kljub začetnim težavam v PE Slovenske Konjice uspelo pridobiti zaupanje naših poslovnih partnerjev, predvsem našega največjega naročnika JKP, d. o. o., ter lokalne skupnosti, kjer so pokazali visoko stopnjo družbene odgovornosti in razumevanja za sodelovanje z našim podjetjem. Sodelovanje poteka na zglednem nivoju, naša osnovna naloga pa ostaja kakovostno opravljanje storitev in dosledno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

V letu 2014 smo uspešno pridobili tudi delo v sosednji Italiji in s sodelavci PE Pivka uspešno "prestopili" meje Slovenije in začeli delovati tudi v tujini.

Karso je v lanskem letu zaznamoval peto leto svojega delovanja. Vsi zaposleni smo pripomogli k temu, da je podjetje vedno bolj prepoznavno in da uspešno izpolnjuje svoje poslanstvo in poslanstvo ŠENT-a.

Peter Svetina
direktor

Urejanje okolice
(foto: Peter Svetina)

PREMIKI – ZAVOD ZA SVETOVANJE, PROMOCIJO IN RAZVOJ DOSTOPNEGA TURIZMA LJUBLJANA

Premiki smo v letu 2014 nadaljevali s svojimi rednimi programi in na različne destinacije doma in po svetu odpeljali 567 potnikov. Od tega je bilo 33 % gostov oseb z invalidnostjo ali podobno oviranostjo. V letu 2014 smo razširili svojo ponudbo in danes lahko svojim gostom ponudimo potovanja po celem svetu. V letu 2014 sta se v Premikih zaposlili dve osebi, skupaj nas je bilo v letu 2014 sedem. Še posebej smo ponosni na dobro izvedeno letovanje ŠENT-a v Špadičih pri Poreču, ki se ga je udeležilo nekaj več kot 50 članov društva ŠENT.

*Dolores Kores,
direktorica*

Ekpa na letovanju v Špadičih (foto: Petra Anžin)

UTRINKI IZ ZAPOSILITVENEGA CENTRA ŠENTPLAVŽ

ZC Šentplavž je 19. decembra 2014 z osmimi invalidnimi osebami in dvema strokovnima sodelavkama zabeležil osmo leto svojega obstoja. Pri izvajanju dejavnosti smo sledili poglavitnemu cilju ohranjanja že obstoječih zaščiteneh delovnih mest in napredku ZC, saj smo v največji možni meri zagotavljali vse potrebne aktivnosti za prepoznavnost ZC, promocijske in informativne aktivnosti, strokovno sodelovanje in izmenjavo izkušenj, omogočali smo strokovno izpopolnjevanje strokovnim delavcem in zaposlenim invalidnim osebam.

Ena izmed pomembnejših delovnih aktivnosti v letu 2014 je bil najem dodatnih delovnih prostorov za delavnico in lakirnico z namenom boljše organizacije že obstoječega uporabnega prostora in za zeleni razvoj lastne dejavnosti na področju dela in opravil z lesom, saj je interes za delo s to naravno surovino, ki jo pogosto premalo spoštujemo, precejšen, zato želimo oblikovati različne lesene proizvode in izdelke. V ta namen smo zagotovili tudi usposabljanje, ki ga je izvedel zunanji kooperant, kjer smo se seznanili s prvimi osnovami lesa in dela z njim. Želimo usposobiti ciljno skupino za dela in opravila z lesom in tako ZC Šentplavž povečati dodano vrednost s tržno potencialnimi, unikatnimi in zanimivimi lesenimi izdelki. S to dejavnostjo smo nekako našli odgovor na krizo javnih in podjetniških storitev, le čas pa bo pokazal tudi smiselnost tega odgovora.

*Klavdija Šumrada,
direktorica*

Pogled delavnice od znotraj (foto: Klavdija Šumrada)

Delavnica v izdelavi
(foto: Klavdija Šumrada)

Po končanem projektu
Spodaj: Lesena ura z
motivom ptic
(foto: Klavdija Šumrada)

ŠENTPRIMA – ZAVOD ZA SVETOVANJE,
USPOSABLJANJE IN REHABILITACIJO INVALIDOV

DR. WORK AND DR. LOVE,
TOGETHER FOR THE BIG BLESSING OF LIFE

(DR. DELO IN DR. LJUBEZEN,
ZDRUŽENA V VELIK BLAGOSLOV ŽIVLJENJA,
prev. ur.)

Če ni delo najboljši zdravnik, seveda le v nekaterih primerih,
potem pa res ne vem, zakaj tako rad delam.

Ali le zaradi denarja?

S tem se nikakor ne bi strinjal!

To pa ne pomeni, da "grdo" gledam na denar, sploh ne!

Delam rad, ker vem, da mi pripada nagrada, dve nagradi!!

Ena je finančne narave, druga pa ne!

Amore, Love, Ljubezen!!!

Radostno delam, ko lahko, ker vem, da bom nagrajen za vsako minuto.

Je pa res, da nimam pravega dojetja vrednosti svojega dela,
morda zato, ker tudi čas dojemam zelo subjektivno!

Uspel sem za VEDNO reči NE DROGAM in DROGIRANJU!!

In to me res neizmerno veseli in vliva pogum in moč za naprej.

Naprej?

Da!

Edino delo nas lahko navda z delovno energijo.

Ljubeznivo ga opravljajmo in videli bomo, da je to res!

Upati smem, da imam prav, saj to vidim in čutim iz dneva v dan!!

Toda uspavati se na že doseženem je kot preplavati le pol bazena.

Enkrat, ko smo preplavali polovico bazena, lahko že vidimo cilj in
slišimo radostne vzklike navijačev!

Rekord sploh ni pomemben, četudi je morebiti dosegljiv, dovolj je
že, da se zavedamo svojih možnosti.

Vizualiziramo lahko marsikaj, če se le malce potrudimo! ;)

In ko to zmoremo, zmoremo praktično vse ...

Zato pa živimo, da se razvijamo, mar ne?

Upadlega obraza sem bil v preteklosti marsikdaj, ker sem pil in se drogiral.
A zdaj pa res več ne!
Ljubezen občutim že, ko zjutraj odprem oči, ker vidim ...
In to kar vidim, je tako živo in tako resnično!!
Zato pa se, poln pozitivne energije, ki me dviga nad (včasih?) občo malodušnost, kaj kmalu odpravim na delo.
A še prej ...
Cmoknem svojo zaročenko!
In jo objamem, ona pa mene!!
Ali naj bom slab, grd, nesramen do življenja, ki je tako dobro z mano?

Ne!
Ampak bom tudi v bodoče prijazen do vseh, tudi do tistih, ki do mene niso ...
Da bo tako, se pa kar moram zahvaliti svoji nadzavesti!
Zavestno in ljubeče ter iskreno!!!
A kaj, če kdo (še) ne ve, kaj nadzavest je?
V knjigo Učbenik življenja, ki jo je napisal Martin Kojc, naj kar

Team building Rakitna 2014 (foto: arhiv Šentprima)

pogumno pokuka! ;))
Eno stran za drugo naj si prebere, ker je vredna prav vsake sekunde
branja in časa.
Sicer pa ...
To naj se vsak sam odloči!
In to pa (po moje!) zato, ker smo že kar siti, če nas kdo kaj nove-
ga ali starega, a dobrega in koristnega uči.

Dovolj?
Ali ne?

Saj bi pisal še naprej.
Res rad pišem!
Enostavno, pisanje je sestavni del moje osebnosti.
Čas pa naj kar še teče in teče.
Naprosil bi ga le, da naj se kje ne "zatakne", he-he-he ...
Iztikanje časa pa bi bilo zagotovo prezahtevno delo, mar ne?

Bo ostalo še kaj časa za ples?
Opero in balet, pa kakšno gledališko predstavo ali obisk muzeja?
Mislim, da.
Odkvisno (skoraj) le od nas samih, ker prav vse ključne sestavine za
formulacijo sreče so že tam – v nas!

Petja Kužel

PRVA OBLETNICA SOCIALNE TRGOVINE SOTRA

V sredo, 26. novembra 2014, je na Zrkovski cesti 61 v Mariboru potekalo praznovanje prve obletnice socialne trgovine Sotra. Ob tej priložnosti smo organizirali novinarsko konferenco in zabavni program za kupce.

V prvem letu delovanja je socialna trgovina Sotra odprla vrata številnim osebam, ki kupujejo osnovne življenjske potrebščine po ugodnejših cenah. Skozi leto smo razdelili 4000 nakupovalnih kartic, a zavedamo se, da je še veliko ljudi, ki ne vedo za Sotro in njeno dejavnost. V Sotri lahko po nižjih cenah osnovne življenjske izdelke kupujejo socialno najbolj ogroženi, v trgovini pa so delo našle težje zaposljive osebe.

Novinarske konference ob obletnici se je udeležilo veliko predstavnikov medijev. Poseben poudarek je bil na možnostih nadaljevanja dejavnosti socialne trgovine Sotra po zaključku sofinanciranja MDDSZ in ESS. V preteklem letu je Sotra dodatno okrepila sode-

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

SOTRA
trgovina odprtega srca

Obiskovalci (foto: Silvija Janežič)

lovanje s CSD Maribor, kjer donacije različnih podjetij in organizacij omogočajo, da uporabniki CSD-ja dobijo darilne bone za nakup v trgovini Sotra. Okrepila se je tudi mreža partnerskih organizacij in dobaviteljev. Vzpostavila so se sodelovanja z novimi partnerji, kot na primer s študenti Fakultete za socialno delo, ter usposabljanje na delovnem mestu za osebe na rehabilitaciji preko Rehabilitacijskega centra Soča.

Praznovanja obletnice so se udeležili kupci, predstavniki partnerskih organizacij in dobaviteljev, ki že celo leto sodelujejo s socialno trgovino Sotra. V trgovini je potekal kratek zabavni program, v okviru katerega je direktorica pozdravila obiskovalce, sledil je glasbeni program. V dneh pred praznovanjem obletnice smo kupcem delili kupončke, na katere smo zapisali lepe misli; štirje kupončki pa so bili nagradni. Kupcem smo podelili bogate nakupovalne košarice. Trgovina je po enem letu delovanja dobro založena, kupci so zadovoljni z izdelki, njihovo kakovostjo ter seveda cenami, ki so občutno nižje.

Jasmina Jakomin

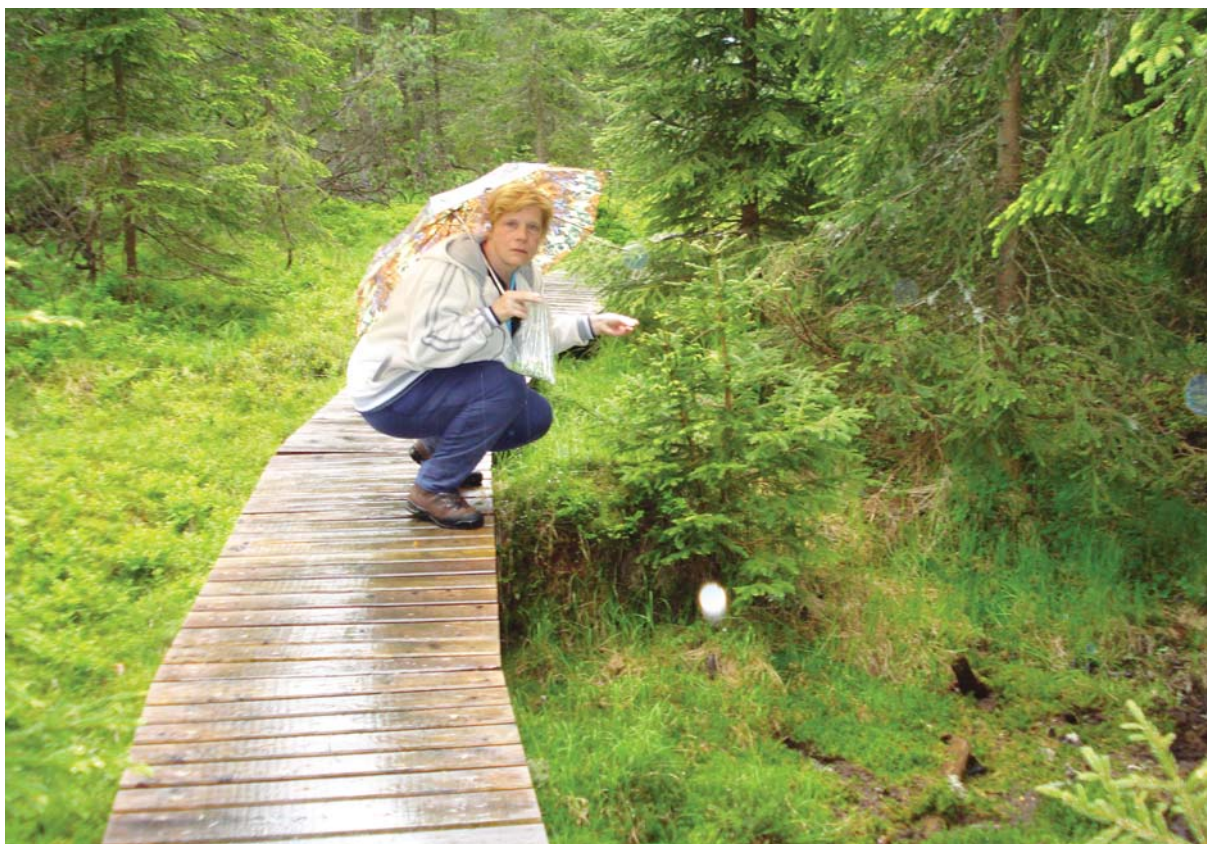

Na praznovanju prve obletnice (foto: Silvija Janežič)

SVET UPORABNIKOV

PRISPEVEK UPORABNIKOV K REGIJSKEMU IZVEDBENEMU NAČRTU NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA

In tako se je pričelo. Kandidirala sem kot predstavnica uporabnikov v regijski koordinacijski skupini za pripravo regijskega izvedbenega načrta na področju socialnega varstva 2014–2016 za Gorenjsko regijo. V regijskih izvedbenih načrtih se člani regijske koordinacijske skupine dogovorijo o tistih ciljih in nalogah, ki presegajo pristojnosti posameznih lokalnih skupnosti (občin) in so ključne za doseg zastavljenih ciljev Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 in za zadovoljevanje opredeljenih regionalnih potreb na področju socialnega varstva v obdobju 2014–2016.

Branka Špruk (foto: Toni Horvat)

Moja motivacija je predvsem povezana z zastopanjem interesov uporabnikov in da dam svoj glas za uveljavljanje ključnih potreb za uporabnike s področja duševnega zdravja. Naša gorenjska regijska koordinacijska skupina šteje 21 članov. V izvedbenem načrtu smo opredelili prioritete programov, in sicer:

- zaposlitveni aktivacijski programi;
- svetovalni družinski center s programi za podporo družini;
- zavetišče za brezdomce z razdelilnico hrane, krizna bivalna enota, namestitvena podpora;
- mobilnost za vključenost vseh ranljivih ciljnih skupin;
- medgeneracijska središča ter dnevni centri s programi za starejše za vse ranljive ciljne skupine (z motnjo v duševnem razvoju, z demenco, s pridobljeno možgansko poškodbo, s težavami v duševnem zdravju, gluhe in naglušne ...).

Aktivno sem delala v skupini mobilne službe, saj je za posamezne uporabnike iz oddaljenih krajev ter slabega ekonomskega in finančnega položaja dostop do programa otežen, kar se kaže predvsem pri plačevanju prevoznih stroškov. Ta problem imajo vse ranljive ciljne skupine. Tako smo med ukrepe za doseganje cilja dali brezplačen prevoz uporabnikov in zagotovitev prevoznih sredstev za boljšo vključenost le-teh s podporo EU, LOKALNIH SKUPNOSTI in pristojnih ministrstev.

To so pomembni interesi uporabnikov, saj ima država prevelik apetit samo za svojo korist in zvišuje prag revščine in posledično stopnjuje različne duševne bolezni.

Zapletlo pa se je pri občinah, ki so v velikih dvomih in zadržkih, kar se meni zdi nespremenljivo, saj glede na celotno krizo v državi tako le še dodatno povečujejo stiske in težave ljudi vseh ranljivih ciljnih skupin.

Branka Špruk

FORUM SVOJCEV

NEKAJ POGLEDOV NA LETO 2014

Kako bo v prihodnosti? Večno vprašanje, ki mu ljudje dodajo še: zakaj, kdaj, kje, kako. Na vse to ni pravega odgovora. Pač pa ta vprašanja povzročajo skrbi, ki jim jemljejo energijo in čas. Kar naprej se ljudje gibljejo od optimističnega do pesimističnega stanja preko sivine, ki ni ne to ne ono.

Odgovor pa je vendarle preprost. Delovati je treba v sedanjosti, biti vedno, kadar kaj počnete, tu in zdaj, pa bo jutri tudi takšen, kot je danes. Odgovor je res preprost, toda delovati v tej sedanjosti, ki je edina, ni niti lahko, niti enostavno. Zakaj?

Preveč je želja, preveč neuresničenih sanj, ki z resničnostjo nimajo nič opraviti. Odpeljejo pa vas v neko prihodnost, ki je nepoznana, preprosto ne veste, kako bo.

Vedno je prisotno vprašanje svojcev oseb z duševno motnjo – kaj bo z njihovimi bližnjimi, ko bodo odšli, umrli? Toliko časa in energije se porabi za takšna razmišljanja, ugibanja, ki pa pogosto ne dajo kaj dosti uporabnih rešitev.

Pa je spet kar se da enostavno. Tukaj in sedaj. In kaj to pomeni? Če svojci svoje bližnje naučijo samostojnosti, prevzemanja odgovornosti, pustijo, da razvijejo svoje potenciale, jih podpirajo v tem, da najdejo v sebi tisto, kar jim daje moč in pogum, da živijo polno življenje, so le-ti res dobili vse, da so "opremljeni" za spopad s problemi, ki jih čakajo, ko bodo ostali sami.

Pa smo svojci sposobni biti tukaj in zdaj?

In še eno prednost ima to, kar navajam. Tudi svojci živijo polno življenje, ne pozabijo nase, odvržejo skrbi, so bolj polni energije, so zadovoljni in srečni. Vse to je "nalezljivo" in njihovi bližnji postajajo tudi vedno bolj takšni, srečni, zadovoljni.

Govorim vam o tem, ker so to moje lastne izkušnje iz delovanja v sedanjosti, tu in zdaj.

Zlata ključa, številki 6 in 13 iz knjige A. P. Kezeleja: *Skrivene poruke, skrivena značenja* osvetljujejo gornje misli. Naj jih samo nekaj naštejemo: "Sedanjost je edino mesto, kjer je doma sreča. Sedanjost me osvobaja, preteklost in prihodnost me vežeta. Ne sprejemam krivde za preteklo 'napake'. Odvržem skrb za prihodnost.

Ne razlagam, ampak sprejemam. Sprejemam z zaupanjem. Radostno dajem. Ne pričakujem, temveč občudujem."

Pa še nekaj – v sedanjosti se rodijo ideje, tu je doma kreativnost.

In kako na ta izziv, namreč živeti tu in sedaj, odgovarjamo v Forumu svojcev Slovenije?

Lahko bi rekel z delovanjem, z novimi pristopi pri srečanju v naših skupinah za samopomoč.

Eden takšnih je, da že nekaj časa združujemo srečanja svojcev in naših bližnjih v mešanih skupinah. To že nekaj časa počnemo v DC Šempeter pri Gorici. V pogovorno skupino, ki je bila samo za uporabnike, smo povabili tudi svojce, na srečanja svojcev pa smo povabili uporabnike, zadeva se je čudovito obnesla. Ne samo, da se močno zblizamo, tudi učenje enih od drugih postaja vedno bolj dvosmerna cesta. Enako prakticiramo tudi v DC Postojna, počasi uvajamo v DC Šentceleia Celje, kmalu pa bomo poskusili tudi v DC Šentlent Maribor. Že dolgo časa pa idejo uresničujemo tudi v sodelovanju – v Humani v Kranju in na predavanjih *Prospect* z Ozaro.

Na pogovor smo svojce povabili tudi v DC Ljubljana, pa se svojci niti prikazali niso, kaj šele, da bi sodelovali. Bilo pa je zanimivo in zelo razgibano srečanje.

Druga ideja, ki jo poslušamo uresničiti, je ta, da sta od svojcev na srečanjih prisotna oba starša, mož in žena, tudi takrat, ko sta to skrbnika. Lepo nam je to uspelo na zadnjem srečanju v DC Šentlent v Mariboru. Od dvanajstih udeležencev so bili prisotni štirje "kompleti" svojcev, staršev oziroma skrbnikov, pa še eden od uporabnikov je aktivno sodeloval. Žal njegovih svojcev ni bilo na srečanju.

V času letošnjega leta smo ponovno aktivirali skupino za samopomoč v DC Novo mesto, udeležba sicer ni bila takšna, da bi bili navdušeni, smo pa vztrajni in bomo nadaljevali.

Nadaljujemo tudi tematska srečanja, na katerih poskušamo svojcem podati, razjasniti in osvetliti tudi vprašanja in teme, kot sem jih navajal v začetku tega prispevka. Kako živeti tu in sedaj, bolj ozaveščeno, bolj sproščeno, bolj skladno z naravnimi zakoni, bolj uravnoteženo in z več zadovoljstva.

V tem letu smo naše delovanje namenili tudi zakonodajnim premikom na področju duševnega zdravja, s posebnim poudarkom na Resoluciji o nacionalnem programu duševnega zdravja. Dali smo svoje predloge in pripombe, sedaj nas čaka budno spremljanje njene uresničitve.

Pozitiven premik v Forumu svojcev Slovenije (FSS) je tudi v tem, da je več zanimanja za srečanja svojcev in morda to prinaša neko novo energijo in višjo zavest v naše delovanje. To je tudi lahko naš prispevek k reševanju problemov na področju duševnega zdravja, odpiranju širših možnosti za skupnostno skrb in večjo vlogo NVO ter civilne iniciative. Vse to pa ustvarja tudi pogoje za vsebinsko bolj poglobljeno in odprto sodelovanje vseh akterjev na področju duševnega zdravja.

Mag. Edo P. Belak

PROJEKTNO
DELO

5.

PROJEKTNO DELO

PROJEKTNO
DELO

ZAKLJUČNA PRIREDITEV PROJEKTA DOMAČA OBRT – POT DO ZAPOSLOTITVE II

**PRIDOBLENJE ZNANJE BODO ŠE NAPREJ S
PRIDOM UPORABLJALI IN PLETENE IZDELKE
NADGRADILI TUDI S KOMBINACIJO ZNANJA IZ
TKANJA IN IZDELOVANJA IZDELKOV IZ GLINE.**

V petek, 22. avgusta 2014, je v prireditveni dvorani Mestne knjižnice Kranj potekala zaključna prireditev projekta Domača obrt – pot do zaposlitve II.

V letu 2012 je bil ŠENT namreč ponovno uspešen pri prijavi na *Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, ki ga sofinancira Evropski socialni sklad. S tem smo nadaljevali aktivnosti, začete v letu 2011, ko smo usposabljali težje zaposeljive, zlasti osebe s težavami v duševnem zdravju, za tkanje na statvah in izdelovanje izdelkov iz gline.

V času gospodarske krize in vse manjših možnosti zaposlovanja vidimo priložnost iskanja novih zaposlitev tudi v rokodelskih

Predstavitve projekta (foto: Barbara Dolničar)

dejavnostih. Ker zagovarjamo moto, da je delo najboljši zdravnik, in to dokazujemo tudi z vsakdanjo prakso, smo preko omenjenega projekta vplivali na večjo socialno vključenost, zaposljivost in usposobljenost invalidnih oseb, predvsem oseb s težavami v duševnem zdravju, in hkrati prispevali k oživitvi pletarstva – te tradicionalne domače dejavnosti.

Od Obrtne zbornice Slovenije smo pridobili **certifikat**, da se naši izdelki iz slame, ličja, trave in šibja štejejo za izdelke domače obrti. V začetku avgusta 2014 pa nas je razveselila tudi novica, da je projekt **prejemnik priznanja Naša Slovenija 2014** v 4. kategoriji – izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje, ki ga podeljuje Gibanje za ohranjanje in uveljavljanje slovenske kulturne in naravne dediščine/krajine. Slavnostna podelitev priznanja je potekala konec septembra v okviru sejma Bonaca v Marini Portorož.

Na zaključni prireditvi smo predstavili projekt v sliki in besedi ter podelili priznanja tistim posameznikom, ki so se v okviru projekta uspešno usposabljali in na ta način pridobili znanja iz pletarstva. Vseh je bilo v času trajanja projekta kar 28.

Spregovorili so mentorji oziroma mojstri, ki so svoje znanje predali naprej, in nekateri sodelujoči v projektu. Ena od udeleženk iz Kranja je povedala, da je včasih zaradi svoje bolezni tesnobna, da pa jo pletenje izredno pomirja in lahko plete tudi do poznih jutranjih ur. Spretnost pletenja je osvojila do te mere, da bo lahko sedaj v Kranju mentorica drugim. Tudi ostali udeleženci so bili mnemja, da je sicer pletenje "delikatna" zadeva, da pa se z malo volje in potrpežljivosti vsak lahko nauči te spretnosti. Vsi so izražali hvaležnost mentorjem, ki so jih ves čas vzpodbujali in jim pač pustili toliko časa, kot so ga potrebovali. Znanje bodo še naprej s pridom uporabljali in izdelke nadgradili tudi s kombinacijo znanja iz tkanja in izdelovanja izdelkov iz gline.

Na ŠENT-u upamo, da bodo dobili novo priložnost za nadaljevanje začetih aktivnosti in bomo pridobljeno znanje izkoristili ter nadaljevali načrtano pot v smeri odprtja ZC rokodelskih dejavnosti.

Saška Žnidarc in Barbara Dolničar

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013 4. Razvojne prioritete: "Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti" in Prednostne usmeritve 4.3.: "Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v letih 2013–2014".

Udeleženci delijo vtise
(foto: Barbara Dolničar)

PROJEKT ELOSH

BIVANJE S PODPORO

Projekt **Ključni izobraževalni rezultati za integracijo podpore in bivanja** (kratko ELOSH) prispeva k boju proti socialni izključenosti oseb, ki potrebujejo podporne storitve, in sicer tako, da izboljša sodelovanje med podpornimi storitvami in stanovanjskim sektorjem. Cilj projekta je prenos inovativnih učnih rezultatov in učnih gradiv za usposabljanje s področja podpornega bivanja v sedmih državah članicah EU (Slovenija, Grčija, Nizozemska, Francija, Finska, Italija, Irska). ELOSH uporablja principe sodelovanja pri usposabljanju zaposlenih v službah podpornega bivanja predvsem z vključenostjo uporabnikov v razvoj in izvajanje storitev.

Cilj projekta ELOSH je prenos inovativnih izobraževalnih rezultatov in učnih gradiv o podpornem bivanju. Oblikovano gradivo je v prvi vrsti namenjeno promociji sodelovanja pri oblikovanju storitev, vključujoč potrebe stanovalcev, ki so osrednja točka delovanja. Projektni partnerji so prilagodili izobraževalne programe in orodja potrebam v svojih državah ter ustvarili prilagodljiv evropski program.

Projekt ELOSH se izvaja od leta 2013 do leta 2015 v devetih državah EU. Partnerske organizacije predstavljajo evropske mreže, ki pokrivajo področje bivanja ranljivih skupin, in organizacije, ki izvajajo storitve bivanja na nacionalni ravni. Na začetku projekta je bila opravljena raziskava potreb v partnerskih državah glede izobraževanja in usposabljanja na področju podpornega bivanja za ranljive skupine. V nadaljevanju se je oblikoval skupni izobraževalni program, ki se je nato prilagodil lokalnim potrebam v sedmih partnerskih državah. V vseh omenjenih državah smo tudi izobraževalni program izvedli in na podlagi evalvacij naredili izboljšave. Cilj projekta je uporaba prilagojenih evropskih izobraževalnih programov za pomoč zaposlenim in izvajalcem, da bi bolje obvladali kompleksne potrebe pri podpornem bivanju.

Pomemben vidik dela v projektu je koprodukcija oziroma sodelovanje uporabnikov (stanovalcev) pri razvoju in izvajanju storitev na področju bivanja. Koprodukcija je pomembna predvsem zaradi tega, ker se usmerja na odnos med storitvami in skupnostjo, v kateri se storitve izvajajo. V projektu ELOSH se koprodukcija izraža skozi prilagajanje izobraževalnega programa ter izvedbo izobraževanja,

Predavateljice na pilotnem treningu
(foto: Barbara Dolničar)

kjer je ključni poudarek na izražanju mnenja tako stanovalcev kot strokovnih delavcev, zaposlenih v programih bivanja.

Vloga ŠENT-a v projektu temelji na ustanovitvi lokalne koalicije organizacij, ki izvajajo storitve na področju bivanja, prilagoditev izobraževalnih programov v sodelovanju s stanovalcem ter izvedba izobraževanja za strokovne delavce in stanovalce. V Sloveniji smo organizirali dve izobraževanji, prvo v oktobru za strokovne delavce in stanovalce v bivanjskih skupnostih z različnih področij (duševno zdravje, brezdomstvo, motnje v duševnem razvoju itd). Drugo izobraževanje je bilo namenjeno strokovnim delavcem in stanovalcem ŠENT-ovih SS.

Udeleženci pilotnih izobraževanj so bili z izvedbo zelo zadovoljni in so predvsem o koprodukciji izpostavili pozitivne vtise. Udeleženka, ki je strokovna delavka, je povedala, da "se je izkazalo kot zelo dobro, da so v delavnice (izobraževanja) vključeni uporabniki, saj na tak način slišimo njihov glas". Stanovalec, ki se je udeležil pilotnega izobraževanja, meni, da se bodo "uporabniki in strokovni delavci bolje slišali preko takega sodelovanja".

*Jasmina Jakomin,
koordinatorka projekta
ELOSH pri ŠENT-u*

Udeleženci izobraževanja ELOSH
(foto: Barbara Dolničar)

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

PROJEKT OUTART

Projekt OUTART se je zaključil v letu 2014. Osredotočal se je na uporabo fotografije Outsider Art kot možnosti opolnomočenja mladih z manj možnostmi in mladih invalidov. Outsider Art omogoča premikanje mej, ki jih postavlja formalno izobraževanje in usposabljanje ter spodbuja svobodo osebnega izražanja. Fotografija omogoča posameznikom, da skozi ustvarjalno izkušnjo krepijo pozitivne osebne lastnosti. Projekt se je izvajal v okviru programa Mladi v akciji.

Umetnost je eden od jezikov in načinov komunikacije, ki pripomore k razvijanju sposobnosti izražanja in lahko deluje terapevtsko, saj s tem, ko vzpodbuja samorefleksijo, izražanje in raziskovanje, vpliva na boljše fizično, psihično in čustveno počutje.

Cilj projekta je bil z uporabo fotografije omogočiti mladim z manj možnostmi, da pridobijo nove spretnosti in znanja z namenom osebne rasti. Da bi to dosegli, so v okviru projekta postavljeni naslednji cilji: učenje in raziskovanje alternativnih metod komunikacije z uporabo fotografije; vzpostavljanje okolja za izražanje in refleksija mladih, ki spodbuja interaktivno komunikacijo; opolnomočenje in večja prepoznavnost mladih z manj možnostmi.

Glavne aktivnosti projekta *Outart* so namenjene več kot 100 mladim iz petih evropskih držav (Slovenija, Finska, Španija, Nemčija,

Outart

YOUTH LEARNING PATH THROUGH
REHABILITATIVE OUTSIDER ART-PHOTO

Youth
in Action

Obisk fotografske razstave v VDC Koper
(foto: Biserka Jarc)

Fotografska delavnica in obisk Mestne galerije Piran
(foto: Biserka Jarc)

Irska). Med projektom so udeleženci obiskali različne prireditve in razstave, izvedeno je bilo fotografsko usposabljanje, vzpostavljen virtualni muzej, organiziran fotografski natečaj in več razstav, med katerimi je bila tudi mednarodna razstava v Frechnu v Nemčiji. V okviru projekta smo 24. aprila 2014 pripravili fotografsko razstavo v Središču Rotunda v Kopru. Ob otvoritvi razstave je potekala še predstavitev projekta OUTART ter okrogla miza Ustvarjalnost za spremembe. Fotografije so bile v mesecu maju na ogled v prostorih galerije Lepa Vida na Kidričevi ulici, v prostorih Šentmara ter v knjižnici Postojna. V septembru je potekala razstava v Knjižnici Šiška v Ljubljani. Vzporedno je potekal tudi natečaj za najboljšo fotografijo.

Ob zaključku projekta je potekala mednarodna fotografska razstava v Nemčiji. Razstavljenе so bile najboljše fotografije vsake države udeleženke projekta. Nagrajena je bila najboljša fotografija projekta in najboljša fotografija javnega natečaja. Publika je nagradila fotografijo naše Kaje Stefani Pandorove. Zaključnega dogodka sta se udeležila dva člana ŠENT-a, ki sta bila vključena v projekt Outart.

Fotografsko usposabljanje: fotografiranje plakatov – umeščanje sebe v plakat. (foto: Danijela Laganiš)

Biserka Jarc

Reševanje brodolomcev – igra s stoli (foto: Biserka Jarc)

Podelitev facebook nagrade občinstva (foto: Tina Nanut)

EUROPE 4 ALL

Šent je bil v letu 2014 vključen v projekt Europe4All preko mreže ENSIE – European Network of Social Intergration Enterprises.

Glavni cilj projekta je bil promocija programa Evropa za državljane, še posebej na točki spodbujanja državljanskih projektov na področju socialne ekonomije in integracije (WISE – Work Integration Enterprises). Cilj projekta je bil izmenjava dobrih praks med deležniki programa ter mreženje med pomembnimi akterji v Evropski Uniji. Šent je v sklopu projekta organiziral evropski dan ("EU platforma") v okviru konference 5. Dnevi socialne ekonomije. V sklopu "EU platforme" smo predstavili projekt ter izpostavili primere dobrih praks na področju delovnega vključevanja ranljivih ciljnih skupin v Sloveniji in drugih državah Evropske Unije.

Jasmina Jakomin

Supported by the "Europe for citizens" programme

ŠENT

RAZVOJ MODELA UČNIH DELAVNIC V SOCIALNIH PODJETJIH TIPA B

Šent je bil izbrani izvajalec na Javnem razpisu za razvoj modela učnih delavnic v socialnih podjetjih tipa B, ki ga je razpisalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Aktivnosti so zajemale preliminarno študijo, ki je temeljila na analizi obstoječih modelov vključevanja ranljivih ciljnih skupin, modelov učnih delavnic, dobrih praks, pregled izobraževalnih programov ter evalvacije vključevanja ranljivih ciljnih skupin. Sledila je faza oblikovanja okvirja modela. V raziskovalno fazo smo vključili analizo pilotnih projektov socialnega podjetništva, obstoječih socialnih, invalidskih podjetij, zaposlitvenih centrov ter kvalitativno raziskavo z vodstvenim kadrom in zaposlenimi ranljivimi ciljnimi skupinami. V sklopu aktivnosti smo junija tudi izvedli posvet v Državnem svetu z naslovom "Destigmatizacija zaposlovanja ranljivih skupin".

Na podlagi pridobljenih rezultatov smo oblikovali model razvoja učnih delavnic v socialnih podjetjih tipa B, ki spodbuja pristop osredotočenosti na posameznika, povezovanje obstoječih storitev, razvoj inovativnih metod in programov vseživljenjskega učenja na delovnem mestu.

Jasmina Jakomin

5. DNEVI SOCIALNE EKONOMIJE V LUČI AMERIŠKIH IZKUŠENJ

V letu 2014 smo bili uspešni pri prijavi in izvedbi projekta na razpis Ameriške ambasade v Sloveniji in sicer na *NGO small grants program*. S pomočjo finančne podpore Ameriške ambasade smo program konference 5. Dnevi socialne ekonomije dodatno obogatili, saj smo lahko povabili govornike iz ZDA, ki so predstavili delovanje socialnega podjetništva in dobre prakse vključevanja ranljivih ciljnih skupin na trg dela v ZDA.

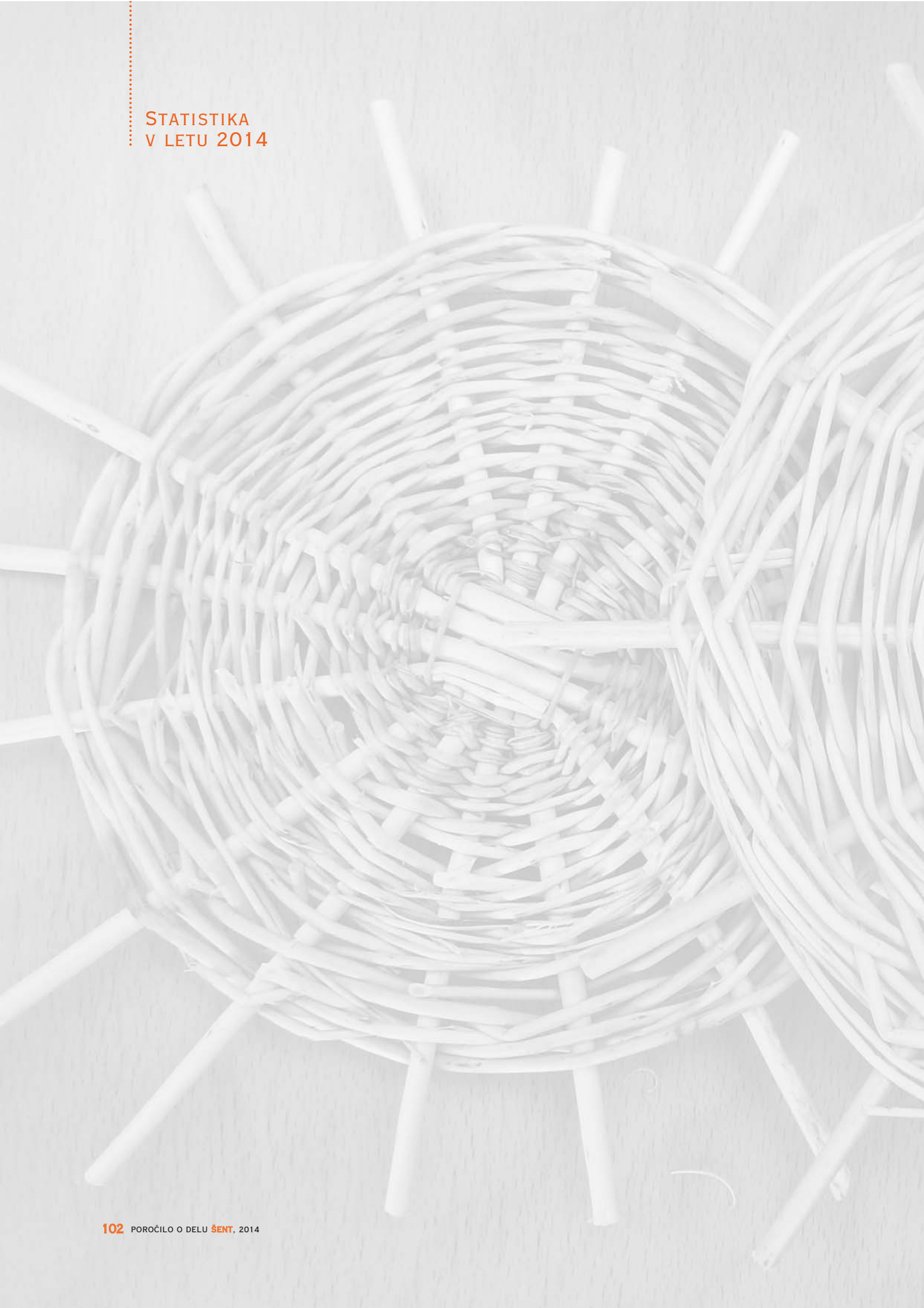
Preko raziskave s strokovnjaki iz ZDA smo pridobili pomembne informacije o delovanju socialnega podjetništva in dobrih praksah zaposlovanja ranljivih ciljnih skupin v ZDA ter na podlagi tega tudi izmenjali izkušnje med praksami v ZDA in Sloveniji. Na konferenci je bila prisotna dr. Jeanne Novak, ki prihaja iz *Bowling Green State University (Ohio)* in je strokovnjakinja na področju podpornega zaposlovanja. Drugi gost je bil g. Mark Novak, ki je zaposlen na področju upravljanja s človeškimi viri v velikem podjetju in je predstavil prakse zaposlovanja in kadrovanja z ranljivimi ciljnimi skupinami v njihovem podjetju.

Jasmina Jakomin

**U.S. Embassy
Ljubljana**

"This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinion, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the Authors and do not necessarily reflect those of the Department of State"

6.

STATISTIKA V LETU 2014

STATISTIKA
V LETU 2014

PROGRAM PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE V SKUPNOSTI ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

V programu s pomočjo strokovnih metod dela zagotavljamo posamezniku učenje veščin in spretnosti, ki so nujno potrebne za neodvisno, samostojno in kakovostno življenje v skupnosti. Poudarek je na krepitvi moči posameznika pri prevzemanju odgovornosti zase, izboljšanju socialnega položaja in aktivnem vključevanju v življenje, ustvarjanju primerne bivalnega okolja in širitvi socialne mreže. Programi imajo status javnega socialnovarstvenega programa.

Program DC za osebe s težavami v duševnem zdravju

Namen in cilji so: psihosocialna rehabilitacija, dvig kakovosti življenja kljub duševni motnji, izboljšanje socialnega položaja, socialno vključevanje. V procesu psihosocialne rehabilitacije s posameznikom delamo na primanjkljajih, ki jih je povzročila duševna motnja, in krepitvi že osvojenih veščin in znanj. Ciljna skupina so osebe z duševno motnjo in njihovi svojci. Večinoma se vključujejo posamezniki z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, občasno se vključujejo tudi posamezniki, ki potrebujejo pomoč pri premestitvi trenutne stiske. Tisti z dolgotrajnimi težavami potrebujejo več podpore in pomoči ter so v program praviloma vključeni daljše časovno obdobje – nekateri tudi več let. V letu 2014 je bilo v program vključenih 1045 rednih uporabnikov in 709 občasnih, skupaj 1763 oseb.

Program se izvaja 8 ur vsak delovni dan. Uporabniki so povprečno mesečno vključeni 15 ur.

Program mreža SS

Temeljni cilj programa mreža SS je povečanje zmožnosti za neodvisno, samostojno in kvalitetno življenje stanovalca. Namen programa je doseči čim večjo samostojnost posameznika s ciljem samostojnega bivanja. Cilji: zadovoljstvo uporabnika, širitev njegove socialne mreže, kakovostno preživljanje prostega časa, zmanjšanje števila hospitalizacij ali zmanjševanje potreb po bolnišničnem zdravljenju, izboljšanje odnosa uporabnik – bližnji, zmožnost relativno samostojnega življenja, izhod iz programa SS. V tekočem letu je bilo vključenih 65 različnih uporabnikov, 3 pa so bili vključeni v individualno bivanje, na dan 31. 12. 2014 je bilo v program vključenih 49 uporabnikov.

Program traja celo leto, vse dni v mesecu, aktivno 168 ur mesečno in aktivno 8 ur dnevno.

PROGRAM PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE V SKUPNOSTI ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG

Namen programa je zmanjševanje škode zaradi uporabe drog in socialno vključevanje uporabnikov drog. Poglavitni cilji so manj tvegana uporaba drog, izboljššan stik uporabnikov z drugimi socialnovarstvenimi in zdravstvenimi institucijami, podpora za odgovorno prevzemanje vlog v vsakdanjem življenju, dostopnost strokovnega svetovanja in podpore uporabnikom in svojcem v duševni stiski. Program je namenjen uporabnikom prepovedanih drog, ki se zadržujejo ali bivajo v Novi Gorici in celotni Severnoprimorski regiji, Ljubljani in Velenju. Program se izvaja vsak delovni dan 8 ur. Uporabniki so povprečno mesečno vključeni 15 ur.

V letu 2014 je bilo v program vključenih 647 oseb.

Program ima status javnega socialnovarstvenega programa.

Dnevni center

Dnevni center je namenjen uživalcem prepovedanih drog. Program zajema izmenjavo pribora za injiciranje, informiranje o virusnih in bakterijskih okužbah, krepitev stikov z drugimi socialnovarstvenimi institucijami, podporo pri socialnem vključevanju, razvijanje kompetenc uporabnikov, zagovorništvo, svetovanje v zvezi z obravnavo odvisnosti.

V letu 2014 je bilo v program vključenih v DC Nova Gorica 122 in v Velenju 74 oseb, skupaj 196.

Terensko delo

Terensko delo je program, ki zajema nizkopražno obravnavo uporabnikov drog neposredno na lokacijah, kjer se le-ti zadržujejo, bivajo, spijo. Zaposlena (strokovni delavec in mentor) dosegata uporabnike v Severnoprimorski regiji od Vipave do Bovca, vsak dan v tednu je namenjen določenemu področju v regiji.

V letu 2014 je bilo v program terensko delo – Severnoprimorska regija vključenih 227 oseb.

Zavetišče

Zavetišče je namenjeno brezdomnim uživalcem prepovedanih drog, ki se zadržujejo na območju Mestne občine Ljubljana. Poleg prenočevanja in iz tega izhajajoče osnovne varnosti, omogoča individualno načrtovanje posameznikovega razvoja, podporo pri urejanju socialno-ekonomskega statusa, krepitev stikov z drugimi socialnovarstvenimi in zdravstvenimi institucijami.

V letu 2014 je bilo v program zavetišče vključenih 28 oseb.

PRIMERJAVA PO KATEGORIJAH

Število enot v centrih (regijah) v letih 2008–2014

Centri – enote	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CDZS – Osrednjeslovenska	8	8	8	9	10	10	10
CDZS – Gorenjska	4	5	5	5	5	5	5
CDZS – Severnoprimska	4	4	4	4	5	5	5
CDZS – Obalno kraška	4	4	4	6	6	6	7
CDZS – Dolenjska	2	3	3	4	4	4	4
CDZS – Savinjska	4	5	5	5	5	5	5
CDZS – Podravska	2	2	2	2	2	2	2
CDZS – Koroško Šaleška	-	-	-	2	2	1	1
Skupaj	28	31	31	37	39	38	39

V letu 2014 smo imeli 39 delovnih enot, in sicer v programih DC, SS, programih zmanjševanja škode zaradi odvisnosti od prepovedanih drog, socialne vključenosti in delovnega usposabljanja.

Število vseh uporabnikov v CDZS 2011–2014

Centri – regija	2011a*	2011b*	2012*	2013	2014
CDZS – Osrednjeslovenska regija	486	255	353	259	316
CDZS – Gorenjska regija	327	136	305	342	350
CDZS – Severnoprimska regija	515	166	237	725	856
CDZS – Obalno-kraška regija	260	197	230	283	316
CDZS – Dolenjska regija	317	106	133	206	335
CDZS – Savinjska regija	223	159	172	152	165
CDZS – Podravska regija	132	88	67	59	44
CDZS – Koroško-Šaleška regija	38	13	49	60	74
Skupaj	2289	1120	1546	2086	2456

*2011a – Vsi evidentirani uporabniki in 2011b – aktivni uporabniki.

*2012 – Vsi aktivni uporabniki.

Število svojcev v letih 2008–2014

Ime centra	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CDZS Osrednjeslovenska	33	49	36	45	54	54	35
CDZS Gorenjska	47	47	54	45	42	58	74
CDZS Severnoprimska	54	47	82	64	91	85	121
CDZS Obalno-kraška	40	21	38	24	72	63	22
CDZS Dolenjska	60	46	35	43	37	30	51
CDZS Savinjska	24	30	35	35	31	29	30
CDZS Podravska	18	20	20	21	12	15	15
CDZS Koroško-Šaleška	-	-	-	8	9	9	4
Skupaj	276	260	300	285	348	343	352

Število prostovoljcev v letih 2008–2014

Ime centra	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CDZS Osrednjeslovenska	18	31	27	39	32	32	22
CDZS Gorenjska	16	23	36	34	30	31	33
CDZS Severnoprimska	33	35	22	24	22	34	26
CDZS Obalno-kraška	7	13	16	23	11	16	18
CDZS Dolenjska	8	15	25	37	36	16	18
CDZS Savinjska	5	6	6	13	10	12	9
CDZS Podravska	16	7	9	10	10	14	14
CDZS Koroško-Šaleška	-	-	-	7	3	2	3
Skupaj	103	130	141	187	154	157	143

PROGRAM ZAPOSLOVANJA IN DELOV- NEGA USPOSABLJANJA ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

Posamezniki s težavami v duševnem zdravju se po prestani hospitalizaciji soočajo s pomanjkanjem motivacije in neustreznimi pogoji za razreševanje svoje socialne situacije, povezane z vključevanjem v delovno in ustvarjalno življenje ter iskanjem zaposlitve, hkrati pa se pojavljajo težave z vračanjem v delovno okolje.

Program socialna vključenost

Program socialna vključenost je socialni program, namenjen podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti. Cilj programa socialne vključenosti je vzpodbujanje socialne vključenosti in ohranjanje ter razvijanje delovnih sposobnosti invalida. V program se vključujejo invalidi, ki zaradi invalidnosti niso zaposljivi, kar Zavod RS za zaposlovanje po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji ugotovi z odločbo o zaposljivosti, invalidi I. kategorije z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije brez pravice do invalidske pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in osebe z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki nimajo možnosti vključitve v ustrezne socialnovarstvene storitve. Program se izvaja vsak delovni dan in traja 8 ur. Uporabnik je praviloma vključen vsaj 6 ur dnevno.

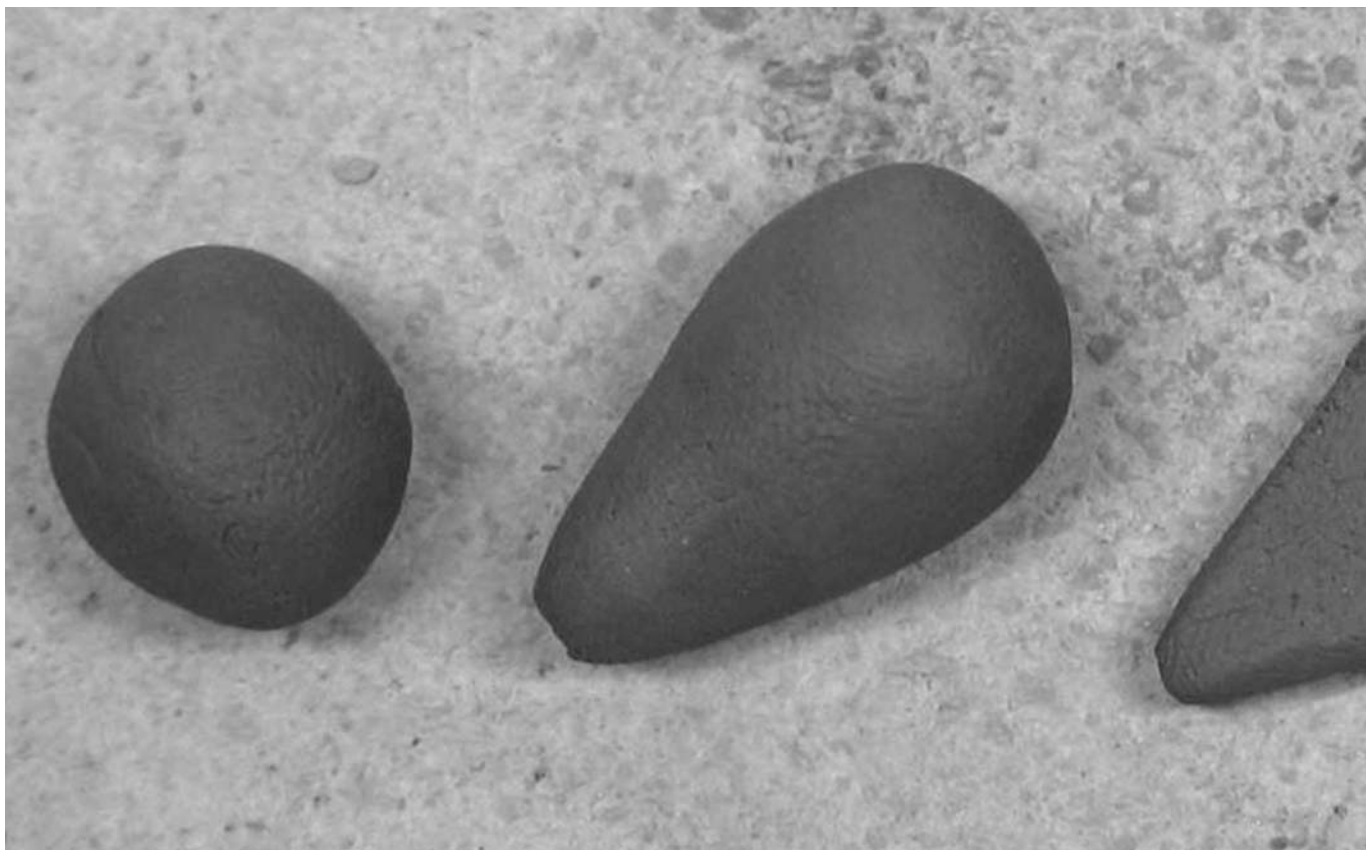
V letu 2014 je bilo vključenih 71 različnih uporabnikov.

Število uporabnikov po posameznih lokacijah po mesecih

Lokacija	Šentgor Radovljica	Šent'k Kranj	Šentlent Maribor	Šentmar Koper	Šent N.mesto	Šent Celje	Šent Trbovlje	Šent Postojna	Skupaj
mesec									
Januar	8	12	10	7	5	11	5	6	64
Februar	8	12	10	7	5	11	5	6	64
Marec	8	12	10	7	5	11	6	6	65
April	9	12	11	7	5	11	6	6	67
Maj	9	11	11	7	5	11	6	6	66
Junij	10	12	11	7	5	11	6	5	67
Julij	9	12	11	7	5	11	6	5	66
Avgust	9	12	11	7	5	11	6	5	66
September	9	12	11	7	5	11	7	6	68
Oktober	9	12	11	7	5	11	7	6	68
November	9	12	11	7	5	11	7	6	68
December	9	12	11	7	5	11	7	6	68

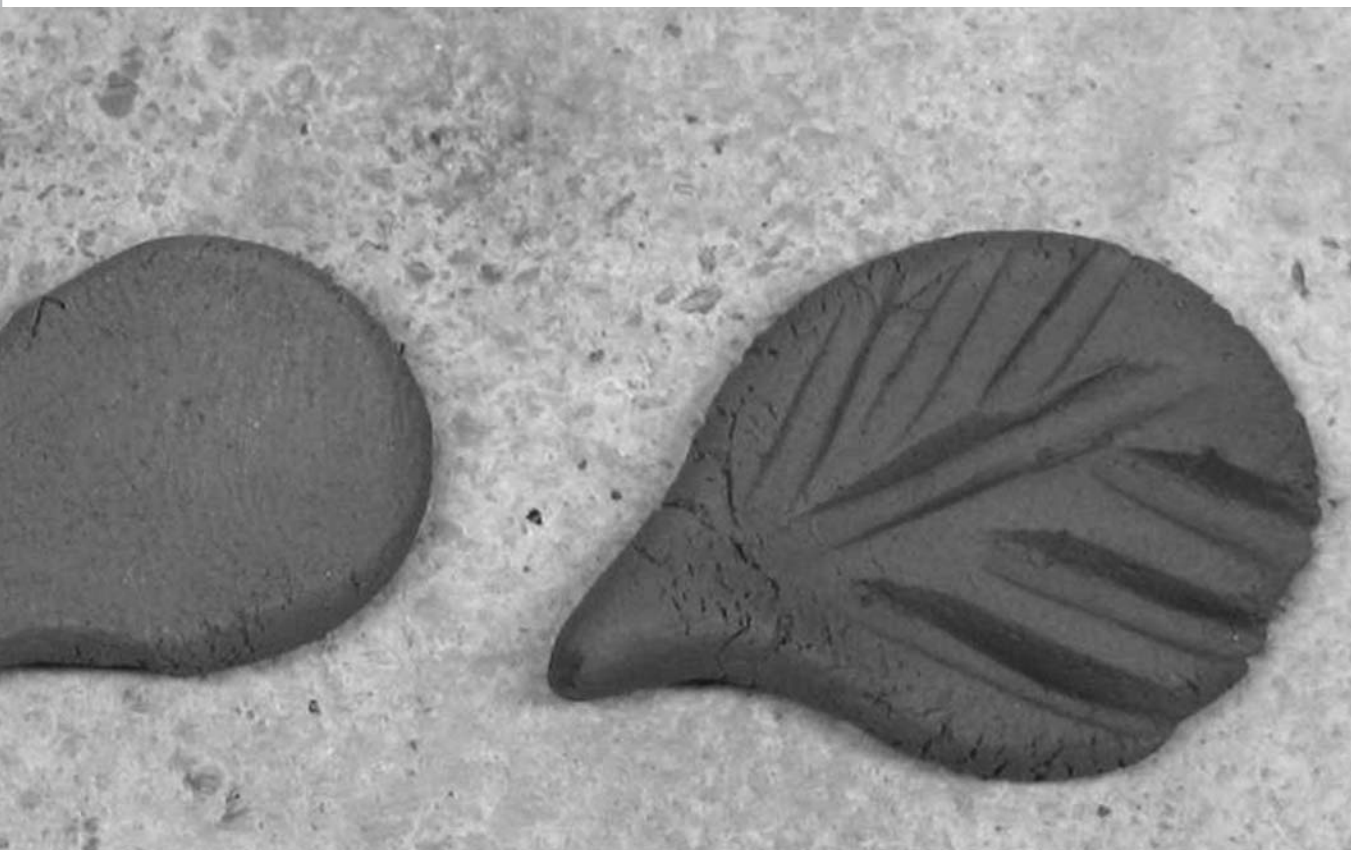
V letu 2014: 71 različnih uporabnikov.

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU – storitev "J"

Lokacija	Radovljica	Kranj	Postojna	Maribor	Skupaj
mesec					
Januar	2	1	-	1	4
Februar	2	1	-	2	5
Marec	2	1	-	1	4
April	2	1	1	1	5
Maj	2	2	1	1	6
Junij	2	1	1	3	7
Julij	2	1	-	3	6
Avgust	2	1	-	2	5
September	2	1	-	1	4
Oktober	2	1	-	2	5
November	2	2	1	2	7
December	2	2	1	1	6

V letu 2014: 15 različnih uporabnikov.

VIRI
PRIDOBLENIH
SREDSTEV

7.

VIRI PRIDOBRLJENIH SREDSTEV V LETU 2014

VIRI
PRIDOBLENIH
SREDSTEV

PRORAČUNSKA IN JAVNA SREDSTVA:

- Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Ministrstvo RS za zdravje;
- FIHO – Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij RS;
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport;
- Zavod za zaposlovanje RS;
- Evropski socialni sklad.

LOKALNE SKUPNOSTI: Občina Ajdovščina; Občina Bled; Občina Brda; Občina Bohinj; Mestna občina Celje; Občina Cerknica; Občina Gorenja vas – Poljane; Občina Hrastnik; Občina Jesenice; Občina Kočevje; Občina Kranjska Gora; Občina Kanal ob Soči; Mestna občina Kranj; Mestna občina Koper; Mestna občina Ljubljana; Občina Litija; Občina Loška dolina; Občina Metlika; Občina Miren – Kostanjevica; Mestna občina Maribor; Mestna občina Nova Gorica; Mestna občina Novo mesto; Občina Pivka; Občina Postojna; Občina Piran; Občina Radovljica; Občina Ribnica; Občina Slovenske Konjice; Občina Šmartno pri Litiji; Občina Šempeter – Vrtojba; Občina Šmarje pri Jelšah; Občina Škofja Loka; Občina Šenčur; Občina Šentjur; Občina Tolmin; Občina Tržič; Občina Trbovlje; Občina Vojnik; Mestna občina Velenje; Občina Vipava; Občina Zagorje ob Savi; Občina Železniki; Občina Žirovnica; Občina Žiri.

LASTNA SREDSTVA:

- prispevki članov,
- humanitarni prispevki,
- prihodki iz opravljanja dejavnosti.

DONATORJI IN SPONZORJI NA RAVNI ŠENT-A:

Ameriška ambasada v Ljubljani; Gospodarska zbornica Slovenije; Zadruga zveza Slovenije; Everet International, d. o. o.; Belupo, d. o. o.; Bistro Enka; Lions Klub Bled Golf; Pletilstvo Jakopina, Mija Kepic, s. p.; Implantološki center, d. o. o.; Savatech, d. o. o.; Estetika Fabijan Kranj; Trgovina Sončnica; Zeliščarstvo Prežla.

SPONZORSKA IN DONATORSKA SREDSTVA 2014

CDZS Gorenjske regije

DC Škofja Loka

Wurth, d. o. o., Trzin; Mercator Škofja Loka; Odeja Škofja Loka; Želva – podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, enota Škofja Loka.

DC Kranj

Jata-Emona, d. o. o., Ljubljana; BauMax Kranj; Gorenjska predilnica, d. d., Škofja Loka; SPAR Slovenija trgovsko podjetje; Planet Tuš Kranj, Mercator, d. d.; Qlandia Kranj; Gospodarsko razstavišče, d. o. o.; Mesarstvo Anton Čadež, d. o. o.; Mesarstvo Kalan Mesarija, Pekarna Umnik Šenčur, Marcela Umnik, s. p.; Mesarstvo Kepic, Aleš Kepic, s. p.; Ataja, d. o. o.; Odvetniška pisarna Jadek & Pensa, d. o. o..

DC Radovljica

Donatorji v finančni obliki

Rimaz, d. o. o., Poljane nad Škofjo Loko; Anton Novak, d. o. o., Lesce; AKA PCB, d. o. o.; Banka Koper, d. d., enota Radovljica; Estetika Fabjan, Kranj; ASP Primožič, d. o. o., Jesenice; Gostilna Lectar, Radovljica.

Donatorji v materialni obliki

Mercator, d. d., Ljubljana; Mesarija Mlinarič; Robis d. o. o., Jesenice; ŽITO Lesce, d. o. o., Lesce; JATA Emona, d. o. o., Ljubljana; Gostilna Metoja, Trenta; Javni zavod Park Škocjanske jame, Divača; VIVA – revija za zdravo življenje, Ljubljana; Revija Zdravje, Ljubljana; Gorenjski glas, d. o. o., Kranj; Ljudska univerza Radovljica, Radovljica; RTC Žičnice Kranjska Gora, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, Žičnice Vogel Bohinj, d. d., Bohinjsko jezero; Zavod za šport Jesenice, Jesenice; Organizacijski komite Planica, Rateče-Planica; Krajevna skupnost Stara Fužina-Studor, Bohinjsko jezero; Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Bled, Bohinj in Železniki; Alpetour – potovalna agencija, d. d., Kranj; Gorenjski muzej Kranj; Planinsko društvo Srednja vas v Bohinju; Zavod za kulturo Bled; Občina Tržič; Hajni Blagne.

CDZS Severnoprimske regije

DC Šempeter pri Gorici

Grafika Soča, d. o. o.; BOLTON Adriatic, d. o. o.; NLB – Podružnica Nova Gorica; Nova KBM – Podružnica Nova Gorica; Goriška lekarna Nova Gorica; Zavarovalnica Triglav, d. d.; Natural Just, d. o. o.; Trgovina dišav Peter Horvat, s. p.; PAMI, d. o. o.; Mini pekarna in trgovina Brumat, d. o. o.; Pecivo, d. d.; Primorske novice, d. o. o.; Časopisna družba Dnevnik, d. d.; Kulturni dom Nova Gorica; Zavod za šport Nova Gorica; Občina Šempeter – Vrtojba; Mestna Občina Nova Gorica, Slaščičarna Rafaelo, s. p.; GEPŠ Piran – Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran; Elektro Primorka, d. d.; Pomorski muzej Piran; Aquarium Piran; Cvetličarna Kofol, s. p.; Hervis Nova Gorica; Copigraf Faganelj d. o. o.

DC Ajdovščina

Soške elektrarne Nova Gorica, d. o. o.; Mercator, d. d., Enota Ajdovščina; Srednja šola Vena Pilon; Spar Slovenija.

SS Tolmin

Slovenska Karitas; Rdeči križ Slovenije.

DC uporabniki prepovedanih drog

Pecivo, d. d.; Primorske novice; Rdeči križ Slovenije; Slovenska Karitas; Kulturni dom Nova Gorica; Šolski center Nova Gorica; Športni zavod Nova Gorica; Slovensko narodno gledališče Nova Gorica; Tekstilna tovarna okroglica, d. d.; Društvo upokojencev Solkan; Športni center HIR – Šempeter pri Gorici; Nova KBM.

CDZS Osrednjeslovenske regije

DC Trbovlje

Količevo karton, d. o. o.; Aqua Roma, Toplice 2; AGM Nemec, d. o. o.; Thermana d. d., družba dobrega počutja; Zavod za šport Trbovlje; Mestna pekarna Zagorje; HARAD, pekarna, trgovina, gostinstvo, d. o. o.; Gostinsko podjetje Trojane, d. o. o.

DC Ljubljana

FLOORING, d. o. o.; KLUN ambienti, d. o. o.; Kinoteka; Kralji ulice; Delo d. d.; Center kulture Španski borci; Kinodvor; SiTiTeater BTC; Društvo Novi paradoks; SNG Opera in balet; HDD Olimpija; MGL; Nogometna Zveza Slovenije; NLB, d. d.; Kmetijski inštitut Slovenije.

SS Ljubljana

Mestna knjižnica Ljubljana; SiTi teater; Krater media; Delo, d. d.; Prava smer, d. o. o.; SNG Drama; Terme Snovik; Slovenska Karitas.

CDZS Podravske regije

DC Maribor

Konjeniški klub KARLO Maribor; Medicinsko termalni center Fontana; Nogometni klub Maribor; Mercator, d. d., enota Maribor; Slovensko Narodno Gledališče Maribor; Športni Center Pohorje; Rutar Maribor; Pokrajinski muzej Maribor; Športni objekti Maribor; Kolosej Maribor.

CDZS Dolenjske regije

DC Kočevje

Občina Kočevje; Univox, d. o. o.; Intersocks, d. o. o., Kočevje; g. Milan Vlašič; Cvetličarna Požar Kočevje; Atlantic trade, d. o. o.; g. Ranko Babič, ga. Tina Gorenjak; Mercator, d. d.; Gas Aleš Škaper, s. p.; Turistično informacijski center Radovljica; Jože Andrejaš, s. p.; Krka, d. d., Novo mesto; Zavod za šport Kočevje; Jože Kolar, s. p.; Turistično informacijski center Ribnica; Integral Stojna Kočevje, d. o. o.; Komunala Kočevje, d. o. o.; Melamin, d. d., Kočevje; Elektro Ljubljana, podjetje za distribucijo električne energije, d. d.; Lekarna Kočevje; Engrotuš, d. o. o.

DC Novo mesto

Špar Slovenija; Mercator Bršljin, Novo mesto; KZ Krka, d. d.; Krka, d. d.; Anton Podbevšek Teater; KC Novo mesto; Kolpasan Metlika; Košarkaški klub Krka, Knjigarna Goga.

CDZS Obalno-kraške regije

DC Koper

Gledališče Koper; Mlinček Koper; Slaščičarna Kroštola; Trgovina C & A, enota Koper.

DC Postojna

Zelo lepo atelje; Mercator Center tehnike in gradnje Postojna; TEDi Postojna; Postojnska jama; Okna Šemrl, d. o. o.; Knjižnica Bena Zupančiča, Postojna; Pletina, d.o.o; Trgovina Monica.

CDZS Savinjska regija

DC Celje

Celjski sejem; ZPO Celje, d. o. o.; Terme Rogaška Slatina; Kopirnica Tomi, Celje; Etol, d. o. o.; Aero, d. d.; C & A; Mercator, d. d.; Mogota, d. o. o.; SLG Celje.

CDZS Koroško-Saleška regija

Enota Dnevni center za zmanjševanje škode zaradi drog Velenje
Zadruga Dobrote, z. b. o., Dravograd.

Oblikovali in uredili: Jasmina Jakomin in Andreja Štepec
Lektura: Kristina Pritekelj
Grafično oblikovanje: Jamaja – Maja Rostohar
Pomladi 2015

